

GRUPA KAPITAŁOWA FABRYKI MEBLI „FORTE” S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres zakończony 31.12.2014 roku

Przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi
Standardami Sprawozdawczości Finansowej

FABRYKI MEBLI
„FORTE” S.A.

ul. Biała 1

07-300 Ostrów Mazowiecka
Polska

www.forte.com.pl

Ostrów Mazowiecka, 17 marca 2015 roku

SPIS TREŚCI

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	4
Skonsolidowane Sprawozdanie z Całkowitych Dochodów	5
Skonsolidowane Sprawozdanie z Sytuacji Finansowej (Bilans)	6
Skonsolidowane Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych	8
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitałach własnych	9
zasady (polityki) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające	10
1. Informacje ogólne	10
2. Skład Grupy	10
3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	11
4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	11
4.1. Profesjonalny osąd	11
4.2. Niepewność szacunków	11
5. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	12
5.1. Oświadczenie o zgodności	12
5.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	12
6. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz korekty błędów (do aktualizacji)	12
7. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje nie obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2013 roku. (do aktualizacji)	14
8. Istotne zasady rachunkowości	16
8.1. Zasady konsolidacji	16
8.2. Przychody	17
8.3. Zysk netto na akcję	17
8.4. Leasing	17
8.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	18
8.6. Koszty finansowania zewnętrznego	18
8.7. Odprawy emerytalne	18
8.8. Płatności w formie akcji własnych	19
8.9. Podatki	19
8.10. Rzeczowe aktywa trwałe	20
8.11. Nieruchomości inwestycyjne	21
8.12. Wartości niematerialne	21
8.13. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	22
8.14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	22
8.15. Zapasy	23
8.16. Aktywa finansowe	23
8.17. Utrata wartości aktywów finansowych	24
8.18. Wbudowane instrumenty pochodne	25
8.19. Pochodne instrumenty finansowe	25
8.20. Rachunkowość zabezpieczeń	25
8.21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	26
8.22. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	26
8.23. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne	26
8.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	26
8.25. Rezerwy	27
9. Informacje dotyczące segmentów działalności	27
10. Sezonowość działalności	27
11. Przychody i koszty	28
11.1. Przychody ze sprzedaży i struktura geograficzna	28
11.2. Pozostałe przychody operacyjne	28
11.3. Pozostałe koszty operacyjne	28
11.4. Przychody finansowe	29
11.5. Koszty finansowe	29
11.6. Koszty według rodzajów	29
11.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat	29

11.8.	Koszty świadczeń pracowniczych	30
12.	Podatek dochodowy.....	30
12.1.	Obciążenie podatkowe	30
12.2.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej.....	30
12.3.	Odroczony podatek dochodowy	31
13.	Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	31
14.	Zysk przypadający na jedną akcję	32
15.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	32
16.	Leasing.....	33
16.1.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu	33
16.2.	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca	33
16.3.	Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca	33
17.	Świadczenia pracownicze	34
17.1.	Programy akcji pracowniczych	34
17.2.	Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia.....	34
18.	Rzeczowe aktywa trwałe	35
19.	Nieruchomości inwestycyjne.....	37
20.	Wartości niematerialne	38
21.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	40
22.	Długoterminowe aktywa finansowe	40
23.	Zapasy.....	42
24.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności.....	42
25.	Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	44
26.	Rozliczenia międzyokresowe czynne	44
27.	Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	44
28.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	44
29.	Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/rezerwowe.....	45
29.1.	Kapitał podstawowy	45
29.2.	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	45
29.3.	Pozostałe kapitały.....	45
29.4.	Zyski zatrzymane.....	46
29.5.	Udziały mniejszości	46
29.6.	Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji.....	46
30.	Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki.....	47
31.	Rezerwy oraz rozliczenia międzyokresowe.....	49
31.1.	Zmiany stanu rezerw	49
31.2.	Rozliczenia międzyokresowe.....	49
32.	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)	50
33.	Zobowiązania warunkowe	50
34.	Sprawy sądowe.....	50
35.	Instrumenty finansowe	51
35.1.	Wartość bilansowa	51
35.2.	Wartość godziwa	53
35.3.	Hierarchia wartości godziwej	53
35.4.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat	55
36.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	57
36.1.	Ryzyko stopy procentowej.....	57
36.2.	Ryzyko walutowe.....	58
36.3.	Ryzyko kredytowe.....	61
36.4.	Ryzyko związane z płynnością	61
37.	Zarządzanie kapitałem	62
38.	Informacje o podmiotach powiązanych	63
38.1.	Jednostka Dominująca całej Grupy	64
38.2.	Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę:.....	64
38.3.	Wspólne przedsięwzięcie, w którym Jednostka Dominująca jest współnikiem.....	64
38.4.	Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi	64
38.5.	Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin.....	64
38.6.	Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy	66

38.7. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych.....	66
39. Struktura zatrudnienia	67
40. Zdarzenia następujące po bilansowym zakończeniu okresu sprawozdawczego.....	67

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

		Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31 grudnia 2014	31 grudnia 2013
Działalność kontynuowana	Nota		
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów	11.1	814 366	659 969
Przychody ze sprzedaży usług	11.1	8 048	6 396
Przychody ze sprzedaży		822 414	666 365
Koszt własny sprzedanych towarów, produktów i materiałów		(520 835)	(421 284)
Koszt własny sprzedanych usług		(3 428)	(3 640)
Koszt własny sprzedaży	11.6	(524 263)	(424 924)
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży		298 151	241 441
Pozostałe przychody operacyjne	11.2	2 412	2 829
Koszty sprzedaży		(166 673)	(133 919)
Koszty ogólnego zarządu		(34 716)	(28 167)
Pozostałe koszty operacyjne	11.3	(5 570)	(9 763)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		93 604	72 421
Przychody finansowe	11.4	1 675	1 288
Koszty finansowe	11.5	(2 188)	(1 114)
Zysk (strata) z pochodnych instrumentów finansowych	36.2	1 832	552
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		94 923	73 147
Podatek dochodowy	12	(19 771)	(15 227)
Zysk (strata) okresu z działalności kontynuowanej		75 152	57 920
Działalność zaniechana		-	-
Zysk (strata) okresu z działalności zaniechanej		-	-
Zysk (strata) okresu		75 152	57 920
Przypadający:			
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		75 168	57 856
Udziałowcom niekontrolującym		(16)	64
Zysk (strata) na jedną akcję przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej w trakcie okresu (w zł):			
– podstawowy		3,16	2,44
– rozwodniony		3,16	2,44

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Za okres sprawozdawczy zakończony	
		31 grudnia 2014	31 grudnia 2013
Zysk (strata) okresu		75 152	57 920
Inne całkowite dochody netto, w tym:		(2 848)	370
Pozycje, które w przyszłości nie zostaną zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		515	59
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	17.2	(438)	(201)
Podatek odroczony dotyczący świadczeń pracowniczych		83	38
Program motywacyjny	38.5	870	222
Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do rachunku zysków i strat		(3 363)	311
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		260	12
Rachunkowość zabezpieczeń	36.2	(4 466)	369
Podatek dochodowy dotyczący innych całkowitych dochodów	36.2	843	(70)
Całkowite dochody za okres		72 304	58 290
Przypadający:			
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		72 320	58 226
Udziałowcom niekontrolującym		(16)	64

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)

		31 grudnia 2014	31 grudnia 2013
	Nota		
AKTYWA			
Aktywa trwałe		282 107	254 070
Rzeczowe aktywa trwałe	18	217 009	188 588
Wartości niematerialne	20	16 566	16 632
Aktywa finansowe	22	464	888
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	12.3	-	-
Nieruchomości inwestycyjne	19	48 068	47 962
Rozliczenie międzyokresowe		-	-
Aktywa obrotowe		356 623	300 784
Zapasy	23	149 013	113 087
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24	144 039	99 135
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	25 36.2	4 852	9 824
Należności z tytułu podatku dochodowego	24	1	35
Rozliczenia międzyokresowe	26	2 934	1 853
Aktywa finansowe	27	41	731
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	28	55 743	76 119
SUMA AKTYWÓW		638 730	554 854
PASYWA			
Kapitał własny ogółem		421 284	384 607
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej), w tym:		417 590	380 896
Kapitał podstawowy	29.1	23 751	23 751
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	29.2	111 646	111 646
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		640	380
Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	29.3	3 925	7 548
Program motywacyjny		1 290	420
Pozostałe kapitały rezerwowe	29.3	167 812	146 803
Zyski zatrzymane	29.4	108 526	90 348
Kapitały przypadające udziałowcom niekontrolującym	29.5	3 694	3 711
Zobowiązania długoterminowe		105 085	76 581
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	30	86 678	58 178
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	12.3	12 425	13 504
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	17.2	3 324	2 659
Pozostałe rezerwy	31.1	-	39
Rozliczenia międzyokresowe	31.2	61	86
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	16.1	2 597	2 115
Pozostałe zobowiązania długoterminowe		-	-
Zobowiązania krótkoterminowe		112 361	93 666
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	32	60 831	54 720
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych		-	-
Bieżąca część oprocentowanych kredytów bankowych i pożyczek	30	9 822	9 259
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego	32	12 669	10 963
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	31	27 820	17 968
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	16.1	1 219	756
Zobowiązania razem		217 446	170 247
SUMA PASYWÓW		638 730	554 854

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31 grudnia 2014	31 grudnia 2013
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) okresu	75 168	57 856
Korekty o pozycje:	(41 163)	22 215
(Zyski)/straty udziałowców niekontrolujących	(17)	62
Amortyzacja	16 837	16 668
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych	3 143	486
Odsetki i dywidendy netto	862	1 032
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej	(39)	1 215
Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych	1 349	(506)
Zmiana stanu należności	(44 904)	(9 545)
Zmiana stanu zapasów	(35 926)	(13 968)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	6 959	12 613
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	8 745	3 993
Zmiana stanu rezerw	(1 032)	(622)
Podatek dochodowy zapłacony	(18 575)	(5 365)
Podatek bieżący w rachunku zysków i strat	20 314	15 842
Różnice kursowe z przeliczenia	13	(18)
Rezerwa na świadczenia emerytalne	332	267
Wycena programu motywacyjnego	870	222
Inne korekty	(94)	(161)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	34 005	80 071
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	669	938
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(44 253)	(16 818)
Inwestycje w nieruchomości	-	(1 028)
Sprzedaż aktywów finansowych	-	-
Nabycie aktywów finansowych	-	-
Dywidendy otrzymane	26	25
Odsetki otrzymane	17	42
Splata udzielonych pożyczek	531	813
Udzielone pożyczki	-	(437)
Pozostałe wpływy inwestycyjne	-	2
Pozostałe wydatki inwestycyjne	-	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(43 010)	(16 463)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	42 202	25 806
Splata pożyczek/kredytów	(16 228)	(18 365)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	(1 021)	(1 273)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom Jednostki Dominującej	(35 627)	(22 564)
Dywidendy wypłacone udziałowcom niekontrolującym	-	-
Odsetki zapłacone	(935)	(1 103)
Pozostałe wpływy finansowe	-	-
Pozostałe wydatki finansowe	-	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(11 609)	(17 499)
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(20 614)	46 109
Różnice kursowe netto (z przeliczenia BO)	(238)	(19)
Środki pieniężne na początek okresu	76 119	29 991
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym:	55 743	76 119
o ograniczonej możliwości dysponowania	-	-

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku

Przypisane akcjonariuszom Jednostki Dominującej										
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Program motywacyjny	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Pozostałe kapitały rezerwowe	Razem	Kapitały udziałowców niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	23 751	111 646	380	420	90 348	7 548	146 803	380 896	3 711	384 607
Zmiany polityki (zasad) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2014 roku po korektach	23 751	111 646	380	420	90 348	7 548	146 803	380 896	3 711	384 607
Wypłata dywidendy za 2013 rok	-	-	-	-	(35 626)	-	-	(35 626)	(1)	(35 627)
Przeniesienie na kapitał rezerwowy	-	-	-	-	(21 009)	-	21 009	-	-	-
Włączenie jednostki do konsolidacji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-	-	-	-	(355)	-	-	(355)	-	(355)
Program motywacyjny	-	-	-	870	-	-	-	870	-	870
Wynik bieżący	-	-	-	-	75 168	-	-	75 168	-	75 168
Rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	-	-	(3 623)	-	(3 623)	-	(3 623)
Wynik mniejszości	-	-	-	-	-	-	-	-	(16)	(16)
Różnice kursowe	-	-	260	-	-	-	-	260	-	260
Całkowite dochody za okres	-	-	260	870	74 813	(3 623)	-	72 320	(16)	72 304
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	23 751	111 646	640	1 290	108 526	3 925	167 812	417 590	3 694	421 284

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku

Przypisane akcjonariuszom Jednostki Dominującej										
	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Program motywacyjny	Zyski zatrzymane/ (straty) niepokryte	Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Pozostałe kapitały rezerwowe	Razem	Kapitały udziałowców niekontrolujących	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	23 751	111 646	368	198	64 528	7 249	137 494	345 234	3 649	348 883
Zmiany polityki (zasad) rachunkowości	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekty błędów	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dzień 1 stycznia 2013 roku po korektach	23 751	111 646	368	198	64 528	7 249	137 494	345 234	3 649	348 883
Wypłata dywidendy za 2012 rok	-	-	-	-	(22 564)	-	-	(22 564)	(2)	(22 566)
Przeniesienie na kapitał rezerwowy	-	-	-	-	(9 309)	-	9 309	-	-	-
Włączenie jednostki do konsolidacji	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Rezerwy na świadczenia pracownicze	-	-	-	-	(163)	-	-	(163)	-	(163)
Program motywacyjny	-	-	-	222	-	-	-	222	-	222
Wynik bieżący	-	-	-	-	57 856	-	-	57 856	-	57 856
Rachunkowość zabezpieczeń	-	-	-	-	-	299	-	299	-	299
Wynik mniejszości	-	-	-	-	-	-	-	-	64	64
Różnice kursowe	-	-	12	-	-	-	-	12	-	12
Całkowite dochody za okres	-	-	12	222	57 693	299	-	58 226	64	58 290
Na dzień 31 grudnia 2013 roku	23 751	111 646	380	420	90 348	7 548	146 803	380 896	3 711	384 607

ZASADY (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE**1. Informacje ogólne**

Grupa Kapitałowa Fabryki Mebli FORTE („Grupa”) składa się z Fabryki Mebli FORTE S.A. i jej spółek zależnych (patrz Nota 2). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku.

Fabryki Mebli FORTE S.A. („Jednostka Dominująca”, „Spółka”) została utworzona Aktem Notarialnym z dnia 25 listopada 1993 roku. Siedziba Spółki dominującej mieści się w Ostrowi Mazowieckiej, ul. Biała 1.

Jednostka Dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego (dawniej XXI Wydział Gospodarczy), pod numerem KRS 21840.

Jednostce Dominującej nadano numer statystyczny REGON: 550398784.

Czas trwania Jednostki Dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Jednostki Dominującej jest:

- produkcja mebli,
- świadczenie usług w zakresie marketingu, promocji, organizacji wystaw, konferencji,
- prowadzenie działalności handlowej w kraju oraz za granicą.

2. Skład Grupy

W skład Grupy Fabryki Mebli FORTE wchodzi następujące konsolidowane spółki zależne:

Jednostki zależne (konsolidacja metodą pełną):	Siedziba	Zakres działalności	Procentowy udział Grupy w kapitale	
			31.12.2014	31.12.2013
MV Forte GmbH	Erkelenz (Niemcy)	Przedstawicielstwo handlowe	100,00%	100,00%
Forte Möbel AG	Baar (Szwajcaria)	Przedstawicielstwo handlowe	99,00%	99,00%
Kwadrat Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Obsługa nieruchomości i wynajem	77,01%	77,01%
<i>*Galeria Kwadrat Sp. z o.o.</i>	<i>Bydgoszcz</i>	<i>Zarządzanie nieruchomościami</i>	<i>77,01%</i>	<i>77,01%</i>
TM Handel Sp. z o.o. SKA	Ostrów Mazowiecka	Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania	100,00%	100,00%
<i>**Fort Investment Sp. z o.o.</i>	<i>Ostrów Mazowiecka</i>	<i>Kupno, sprzedaż i zarządzanie nieruchomościami, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności i zarządzania</i>	<i>100,00%</i>	<i>100,00%</i>

* spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od Kwadrat Sp. z o.o.

** spółka pośrednio powiązana - 100% zależna od TM Handel Sp. z o.o. SKA

Grupa posiada jednostki zależne, wyspecyfikowane w nocie 22, wyłączone z konsolidacji bazując na nieistotnym wpływie ich danych finansowych na sprawozdanie skonsolidowane.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na 31 grudnia 2013 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Jednostkę Dominującą w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Jednostki Dominującej w kapitałach tych jednostek.

Opis zmian dokonanych w składzie Grupy w ciągu okresu sprawozdawczego

Nie wystąpiły.

Skład Zarządu Jednostki Dominującej

W skład Zarządu Jednostki Dominującej na dzień 31 grudnia 2014 roku wchodzi:

- Maciej Formanowicz – Prezes Zarządu
- Mariusz Jacek Gazda – Członek Zarządu
- Gert Coopmann – Członek Zarządu
- Klaus Dieter Dahlem – Członek Zarządu
- Maria Małgorzata Florczuk – Członek Zarządu
- Rafał Prendke – Członek Zarządu

Zmiany w składzie Zarządu Jednostki Dominującej

W dniu 10 stycznia 2014 roku Pan Robert Rogowski złożył oświadczenie o rezygnacji z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu. W tym samym dniu Rada Nadzorcza powołała z dniem 1 marca 2014 roku Pana Mariusza Jacka Gazdę na Członka Zarządu Jednostki Dominującej.

W dniu 7 maja 2014 roku Rada Nadzorcza powołała Panią Marię Małgorzatę Florczuk na Członka Zarządu Jednostki Dominującej.

W dniu 28 lipca 2014 roku Rada Nadzorcza powołała z dniem 1 sierpnia 2014 roku Pana Rafała Prendke na Członka Zarządu Jednostki Dominującej.

W dniu 2 lutego 2015 roku Jednostka Dominująca otrzymała oświadczenie o złożeniu przez Pana Rafała Prendke rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Zarządu Emitenta z dniem 4 lutego 2015 roku.

3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 17 marca 2015 roku.

4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach**4.1. Profesjonalny osąd**

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

4.2. Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadziła analizę utraty wartości zapasów. Skutki przeprowadzonej wyceny zapasów zaprezentowano w notce 23. do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 36.2.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych. Przyjęte w tym celu założenia zostały przedstawione w nocie 17.2.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

5. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych i nieruchomości inwestycyjnych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w pełnych tysiącach PLN.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Grupę w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

5.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF, które weszły w życie, a standardami MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

5.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru Jednostki Dominującej i innych spółek uwzględnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz walutą sprawozdawczą niniejszych skonsolidowanych sprawozdań finansowych jest złoty polski.

Walutą funkcjonalną zagranicznych jednostek zależnych są następujące waluty:

- Möbelvertrieb Forte GmbH – EUR
- Forte Möbel AG – CHF

6. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości oraz korekty błęd

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2014 roku:

- MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe*
- MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne*
- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach*
- MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe*
- MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach*
- Zmiany do MSR 32 *Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych*
- *Wskazówki odnośnie przepisów przejściowych (Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12)*
- Jednostki inwestycyjne (*Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27*)
- Zmiany do MSR 36 *Ujawnienia odnośnie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych*
- Zmiany do MSR 39 *Nowacja (odnowienie) instrumentów pochodnych a kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń*

Ich zastosowanie nie miało wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Grupy, a skutkowało jedynie zmianami stosowanych zasad rachunkowości lub ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii.

Główne konsekwencje zastosowania nowych regulacji:

- *MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i ma zastąpić interpretację SKI 12 Konsolidacja – Jednostki specjalnego przeznaczenia oraz część postanowień MSR 27 Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe. Standard definiuje pojęcie kontroli jako czynnika determinującego czy jednostka powinna zostać objęta skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz zawiera wskazówki pomagające ustalić czy jednostka sprawuje kontrolę czy też nie.

Zastosowanie nowego standardu nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- *MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i ma zastąpić interpretację SKI 13 Wspólnie kontrolowane jednostki – niepieniężny wkład wspólników oraz MSR 31 Udziały we wspólnych przedsięwzięciach. Standard kładzie nacisk na prawa i obowiązki wynikające ze wspólnych umów niezależnie od ich formy prawnej oraz eliminuje niekonsekwencję w raportowaniu poprzez określenie metody rozliczania udziałów we wspólnie kontrolowanych jednostkach.

Zastosowanie nowego standardu nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- *MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i zawiera wymogi ujawnień informacyjnych na temat zaangażowania w innych jednostkach lub inwestycjach.

Zastosowanie nowego standardu nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- *MSR 27 Jednostkowe sprawozdania finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i wynika przede wszystkim z przeniesienia niektórych postanowień dotychczasowego MSR 27 do nowych MSSF 10 oraz MSSF 11. Standard zawiera wymogi w zakresie prezentacji oraz ujawnień w jednostkowym sprawozdaniu finansowym inwestycji w jednostkach stowarzyszonych, zależnych oraz we wspólnych przedsięwzięciach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 27 *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe*.

Zastosowanie nowego standardu nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- *MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach*

Nowy standard został opublikowany w dniu 12 maja 2011 roku i dotyczy rozliczania inwestycji w jednostkach stowarzyszonych. Określa również wymogi stosowania metody praw własności w inwestycjach w jednostkach stowarzyszonych oraz we wspólnie kontrolowanych jednostkach. Standard zastąpi dotychczasowy MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych*.

Zastosowanie nowego standardu nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- *Zmiany do MSR 32 Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych*

Zmiany w MSR 32 zostały opublikowane w dniu 16 grudnia 2011 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Zmiany są reakcją na istniejące niespójności w stosowaniu kryteriów kompensowania istniejących w MSR 32.

Zastosowanie nowego standardu nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- *Wskazówki odnośnie przepisów przejściowych (Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12)*

Wskazówki zostały opublikowane w dniu 28 czerwca 2012 roku i zawierają dodatkowe informacje odnośnie zastosowania MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12, w tym prezentacji danych porównawczych w przypadku pierwszego zastosowania ww. standardów.

Zastosowanie powyższych zmian nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- *Jednostki inwestycyjne (Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27)*

Wskazówki zostały opublikowane w dniu 31 października 2012 roku i zawierają inne zasady odnośnie zastosowania MSSF 10 i MSSF 12 w przypadku jednostek o charakterze funduszy inwestycyjnych.

Zastosowanie powyższych zmian nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- *Zmiany do MSR 36 Ujawnienia odnośnie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych*

Zmiany zostały opublikowane w dniu 29 maja 2013 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Zmiany skutkują modyfikacją zakresu ujawnień w odniesieniu do utraty wartości aktywów niefinansowych, m.in. wymagają ujawnienia wartości odzyskiwalnej aktywa (ośrodka wypracowującego wpływy pieniężne) tylko w okresach, w których ujęto utratę wartości lub jej odwrócenie w odniesieniu do danego aktywa (lub ośrodka). Ponadto, z zmienionego standardu wynika, że wymagany będzie szerszy i bardziej precyzyjny zakres ujawnień w przypadku ustalenia wartości odzyskiwalnej jako wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, a w przypadku ustalenia wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży z wykorzystaniem techniki ustalania wartości bieżącej (zdyskontowane przepływy) konieczne będzie podanie informacji o zastosowanej stopie dyskonta (w przypadku ujęcia utraty wartości lub jej odwrócenia).

Zmiany dostosowują też zakres ujawnień odnośnie wartości odzyskiwalnej niezależnie od tego czy została ona ustalona jako wartość użytkowa czy wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży.

Zastosowanie powyższych zmian nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do MSR 39 *Nowacja (odnowienie) instrumentów pochodnych a kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń*

Zmiany zostały opublikowane w dniu 27 czerwca 2013 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Zmiany umożliwiają kontynuowanie stosowania rachunkowości zabezpieczeń (pod pewnymi warunkami), w przypadku, gdy instrument pochodny, będący instrumentem zabezpieczającym, jest odnawiany w wyniku regulacji prawnych, a w wyniku zmiany następuje zmiana instytucji rozliczeniowej. Zmiany w MSR 39 są efektem zmian prawnych w wielu krajach, których efektem było obowiązkowe rozliczenie istniejących pozagiełdowych instrumentów pochodnych i ich odnowienie poprzez umowę z centralną instytucją rozliczeniową.

Zastosowanie powyższych zmian nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Zarówno w bieżącym okresie sprawozdawczym, jak i w okresie porównawczym, nie miała miejsca korekta błędów.

7. Zmiany w istniejących standardach oraz nowe regulacje nie obowiązujące dla okresów rozpoczynających się od 1 stycznia 2013 roku.

W niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe*

Nowy standard został opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednolicenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

Grupa stosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- MSSF 14 *Regulatory Deferral Accounts*

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2016 roku.

Zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*

Nowy ujednolicony standard został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności, w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związanych z nimi interpretacjach.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2010-2012)

W dniu 12 grudnia 2013 roku zostały opublikowane kolejne zmiany do siedmiu standardów wynikające z projektu proponowanych zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowanego w maju 2012 roku. Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub później.

Grupa stosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2015 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2011-2013)

W dniu 12 grudnia 2013 roku zostały opublikowane kolejne zmiany do czterech standardów wynikające z projektu proponowanych zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowanego w listopadzie 2012 roku. Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub później.

Grupa zastosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2015 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiana do MSR 19 *Plany określonych świadczeń – składki pracowników*

Zmiana została opublikowana w dniu 21 listopada 2013 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2014 roku lub później. Zmiany doprecyzowują, i w niektórych przypadkach, upraszczają, zasady rachunkowości dla składek pracowników (lub innych stron trzecich) wnoszonych do planów określonych świadczeń.

Grupa zastosuje zmieniony standard w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2015 roku.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Interpretacja KIMSF 21 *Daniny publiczne*

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 20 maja 2013 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później. Interpretacja zawiera wskazówki odnośnie tego, w jakich okresach ujmować zobowiązania do zapłaty określonych ciężarów publicznoprawnych (danin).

Grupa zastosuje nową interpretację od daty ustalonej w rozporządzeniu Komisji Europejskiej, przyjmującej interpretację do stosowania w Unii Europejskiej, tj. od 1 stycznia 2015 roku.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do MSSF 11 *Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach*

Zmiany w MSSF 11 zostały opublikowane w dniu 6 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Celem zmian jest przedstawienie szczegółowych wytycznych wyjaśniających sposób ujęcia transakcji nabycia udziałów we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcie. Zmiany wymagają, aby stosować zasady identyczne do tych, które stosowane są w przypadku połączeń jednostek.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do MSR 16 i MSR 38 *Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji*

Zmiany w MSSF 16 *Rzeczowe aktywa trwałe* i MSR 38 *Wartości niematerialne* zostały opublikowane w dniu 12 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana stanowi dodatkowe wyjaśnienia w stosunku do dozwolonych do stosowania metod amortyzacji. Celem zmian jest wskazanie, że metoda naliczania umorzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oparta na przychodach nie jest właściwa, jednak w przypadku wartości niematerialnych metoda ta może być zastosowana w określonych okolicznościach.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 *Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne*

Zmiany w MSSF 16 i 41 zostały opublikowane w dniu 30 czerwca 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana ta wskazuje, że rośliny produkcyjne powinny być ujmowane w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe w zakresie MSR 16. W związku z powyższym rośliny produkcyjne należy rozpatrywać poprzez pryzmat MSR 16, zamiast MSR 41. Produkty rolne wytwarzane przez rośliny produkcyjne nadal podlegają pod zakres MSR 41.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do MSR 27: *Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych*

Zmiany w MSR 27 zostały opublikowane w dniu 12 sierpnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany przywracają w MSSF opcję ujmowania w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone za pomocą metody praw własności. W przypadku wyboru tej metody należy ją stosować dla każdej inwestycji w ramach danej kategorii.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: *Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem*

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu.

- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2012-2014*)

W dniu 25 września 2014 roku zostały opublikowane kolejne zmiany do czterech standardów wynikające z projektu proponowanych zmian do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej opublikowanego w grudniu 2013 roku. Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później.

Grupa zastosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2016 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie.

Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- Zmiany do MSR 1: Inicjatywa w sprawie ujawnień

W dniu 18 grudnia 2014 roku w ramach dużej inicjatywy mającej na celu poprawę prezentacji i ujawnień w raportach finansowych opublikowano zmiany do MSR 1. Zmiany te mają służyć dalszemu zachęcaniu jednostek do stosowania profesjonalnego osądu w określaniu jakie informacje ujawnić w ich sprawozdaniach finansowych. Przykładowo, zmiany doprecyzowują, że istotność dotyczy całości sprawozdań finansowych oraz, że zawarcie nieistotnych informacji może zredukować użyteczność ujawnień stricte finansowych. Ponadto, zmiany doprecyzowują, że jednostki powinny stosować profesjonalny osąd przy określaniu w jakim miejscu i w jakiej kolejności prezentować informacje przy ujawnianiu informacji finansowych.

Opublikowanym zmianom towarzyszy też projekt zmian do MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych, który zwiększa wymogi ujawnień odnośnie przepływów z działalności finansowej oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jednostki.

Zmiany mogą być zastosowane niezwłocznie, a obowiązkowo dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia zmian. Grupa zastosuje zmiany najpóźniej od 1 stycznia 2016 roku, a ich skutkiem może być zmiana zakresu i/lub formy ujawnień prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji

Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie rachunkowości jednostek inwestycyjnych.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez UE:

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe* opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku,
- MSSF 14 *Regulatory Deferral Accounts* opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku,
- MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku,
- Zmiany do MSSF 11 *Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach* opublikowane w dniu 6 maja 2014 roku,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 38 *Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji* opublikowane w dniu 12 maja 2014 roku,
- Zmiany do MSR 16 i MSR 41 *Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne* opublikowane w dniu 30 czerwca 2014 roku,
- Zmiany do MSR 27: *Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych* opublikowane w dniu 12 sierpnia 2014 roku,
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: *Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* opublikowane w dniu 11 września 2014 roku,
- Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (*Annual Improvements 2012-2014*) opublikowane w dniu 25 września 2014 roku,
- Zmiany do MSR 1: *Inicjatywa w sprawie ujawnień*,

Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: *Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji*.

8. Istotne zasady rachunkowości

8.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Fabryk Mebli FORTE S.A. oraz sprawozdania finansowe jej jednostek zależnych sporządzone każdorazowo za rok zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie Jednostki Dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba, że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez Jednostkę Dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba, że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki.

8.2. Przychody

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz rabaty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Dywidendy

Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw akcjonariuszy lub udziałowców do ich otrzymania.

Przychody z tytułu wynajmu (leasingu operacyjnego)

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

8.3. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji jednostki dominującej w danym okresie sprawozdawczym.

8.4. Leasing

Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w bilansie na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat.

Środki trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania środka trwałego. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów amortyzuje się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub szacowany okres użytkowania.

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jako leasingodawca

Umowy leasingowe, zgodnie, z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Grupa jako leasingodawca zawiera umowy

na wynajem lokali w nieruchomościach inwestycyjnych. Wpłaty z tytułu takich umów ujmowane są na bieżąco w przychodach w rachunku zysków i strat.

8.5. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów kosztów finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Sprawozdania finansowe jednostek zagranicznych przeliczane są na walutę polską w następujący sposób:

- odpowiednie pozycje bilansowe po średnim kursie, ustalonym przez Narodowy Bank Polski na dzień bilansowy;

- Möbelvertrieb Forte GmbH – EUR – 4,2623
- Forte Möbel AG – CHF – 3,5447

- odpowiednie pozycje rachunku zysków i strat po kursie stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na dzień kończący każdy miesiąc.

- Möbelvertrieb Forte GmbH – EUR – 4,1893
- Forte Möbel AG – CHF – 3,4542

Różnice kursowe powstałe z przeliczenia na walutę prezentacji ujmowane są bezpośrednio w kapitale własnym jako odrębny składnik. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

8.6. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu środków trwałych są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia takiego środka. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Pozostałe koszty finansowe ujmowane są jako koszt okresu.

8.7. Odprawy emerytalne

Zgodnie z zakładowymi systemami wynagradzania pracownicy Grupy mają prawo do odpraw emerytalnych. Odprawy emerytalne są wypłacane jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę. Wysokość odpraw emerytalnych zależy od stażu pracy oraz średniego wynagrodzenia pracownika. Grupa tworzy rezerwę na przyszłe zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych w celu przyporządkowania kosztów do okresów, których dotyczą.

Według MSR 19 odprawy emerytalne są programami określonych świadczeń po okresie zatrudnienia. Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczona przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i stopy wzrostu płac. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Koszty świadczeń są podzielone na następujące składniki:

- koszty bieżącego zatrudnienia (zmiana rezerw wynikająca z narastania zobowiązań w ciągu okresu wynikającego z przyrastania stażów pracy oraz wieku pracowników)
- koszty odsetkowe (przyrost zobowiązań związany ze stopą procentową; jest produktem wartości zobowiązań z początku roku i stopy procentowej użytej do dyskonta)
- zysk/strata aktuarialna jest to zmiana wynikająca z różnic pomiędzy przyjętymi założeniami a ich realizacją oraz ze zmiany przyjętych do wyliczeń parametrów i założeń

Grupa prezentuje dwa pierwsze składniki kosztów określonych świadczeń w wynik finansowy.

Przeszacowania ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zostają natychmiast odzwierciedlone w zyskach zatrzymanych i nie będą podlegać przeniesieniu do rachunku zysków i strat.

8.8. Płatności w formie akcji własnych

Transakcje rozliczane w instrumentach kapitałowych

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przez niezależnego rzeczoznawcę w oparciu o model Blacka - Scholesa. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględnia się wyłącznie czynniki rynkowe.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące efektywności/wyników, kończącym się w dniu, w którym określani pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu jednostki dominującej na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Żadne koszty nie są ujmowane z tytułu nagród, do których prawa nie zostaną ostatecznie nabyte, z wyjątkiem nagród, w przypadku których nabycie praw zależy od warunków rynkowych, które są traktowane jako nabyte bez względu na fakt spełnienia uwarunkowań rynkowych, pod warunkiem spełnienia wszystkich innych warunków dotyczących efektywności.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmowane są koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany w paragrafie powyżej. W bieżącym okresie sprawozdawczym oraz w okresie porównywalnym nie rozliczano transakcji w instrumentach kapitałowych.

Rozwładniający wpływ wyemitowanych opcji jest uwzględniany przy ustalaniu wielkości zysku przypadającego na jedną akcję jako dodatkowe rozwodnienie akcji.

8.9. Podatki

Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwot przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które prawnie lub faktycznie już obowiązywały na dzień bilansowy.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, podatek odroczony jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na odzyskanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczony podatek dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych; wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w bilansie jako część należności lub zobowiązań.

8.10. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają rachunek zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Środki trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe będące pozycjami o istotnej wartości, do których można przyporządkować odrębny okres ekonomicznej użyteczności. Częścią składową są również koszty generalnych remontów. Grupa kwalifikuje do środków trwałych nadane w drodze decyzji administracyjnej prawo wieczystego użytkowania gruntów, które traktowane jest na równi z gruntem nabytym uznając, iż spełnia ono definicję aktywów.

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Rok 2014	Rok 2013
Budynki i budowle	25 – 50 lat	25 – 50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 – 50 lat	5 – 50 lat
Urządzenia biurowe	3 – 10 lat	3 – 10 lat
Środki transportu	5 – 10 lat	5 – 10 lat
Komputery	3 – 5 lat	3 – 5 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	5 – 10 lat	5 – 10 lat

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się corocznie i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze

sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

8.11. Nieruchomości inwestycyjne

Początkowe ujęcie nieruchomości inwestycyjnych następuje według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji. Wartość bilansowa składnika aktywów obejmuje koszt wymiany części składowej nieruchomości inwestycyjnej w chwili jego poniesienia, o ile spełnione są kryteria ujmowania, i nie obejmuje kosztów bieżącego utrzymania tych nieruchomości.

Po początkowym ujęciu nieruchomości inwestycyjne są wykazywane według wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym powstały.

Nieruchomości inwestycyjne są usuwane z bilansu w przypadku ich zbycia lub w przypadku stałego wycofania danej nieruchomości inwestycyjnej z użytkowania, gdy nie są spodziewane żadne przyszłe korzyści z jej sprzedaży. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu są ujmowane w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiego usunięcia.

Przeniesienia aktywów do nieruchomości inwestycyjnych dokonuje się tylko wówczas, gdy następuje zmiana sposobu ich użytkowania potwierdzona przez zakończenie użytkowania składnika aktywów przez właściciela, zawarcie umowy leasingu operacyjnego lub zakończenie budowy/ wytworzenia nieruchomości inwestycyjnej. Jeżeli składnik aktywów wykorzystywany przez właściciela - Grupę staje się nieruchomością inwestycyjną, Grupa stosuje zasady opisane w części *Rzeczowe aktywa trwałe* aż do dnia zmiany sposobu użytkowania tej nieruchomości.

W przypadku przeniesienia nieruchomości inwestycyjnej do aktywów wykorzystywanych przez właściciela lub do zapasów, domniemany koszt takiego składnika aktywów, który zostanie przyjęty dla celów jego ujęcia w innej kategorii jest równy wartości godziwej nieruchomości ustalonej na dzień zmiany jej sposobu użytkowania.

8.12. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji lub wytworzone (jeżeli spełniają kryteria rozpoznania dla kosztów prac badawczych i rozwojowych) wycenia się przy początkowym ujęciu odpowiednio w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia wartości niematerialnych nabytych w transakcji połączenia jednostek gospodarczych jest równa ich wartości godziwej na dzień połączenia. Po ujęciu początkowym, wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i są ujmowane w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Grupa ustala, czy okres użytkowania wartości niematerialnych jest ograniczony czy nieokreślony. Wartości niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub metody amortyzacji, i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujemnie się w rachunku zysków i strat w ciężar tej kategorii, która odpowiada funkcji danego składnika wartości niematerialnych.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane z efektem od początku właśnie zakończonego roku obrotowego.

Koszty prac badawczych i rozwojowych

Koszty prac badawczych są odpisywane do rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Nakłady poniesione na prace rozwojowe wykonane w ramach danego przedsięwzięcia są przenoszone na kolejny okres, jeżeli można uznać, że zostaną one w przyszłości odzyskane. Po początkowym ujęciu nakładów na prace rozwojowe, stosuje się model kosztu historycznego wymagający, aby składniki aktywów były ujmowane według cen nabycia/kosztów wytworzenia pomniejszonych o skumulowaną amortyzację i skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wszelkie nakłady przeniesione na kolejny okres są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości corocznie – jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania, lub częściej – gdy w ciągu okresu sprawozdawczego pojawi się przesłanka utraty wartości wskazująca na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

Podsumowanie zasad stosowanych w odniesieniu do wartości niematerialnych Grupy przedstawia się następująco:

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne
Okresy użytkowania	Dla patentów i licencji użytkowanych na podstawie umowy zawartej na czas określony, przyjmuje się ten okres uwzględniając dodatkowy okres, na który użytkowanie może być przedłużone.	5 lat	5 lat
Wykorzystana metoda amortyzacji	Amortyzowane przez okres umowy - metodą liniową.	Metodą liniową	Metodą liniową
Wewnętrznie wytworzone lub nabyte	Nabyte	Nabyte	Nabyte
Weryfikacja pod kątem utraty wartości	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.	Coroczna ocena czy wystąpiły przesłanki świadczące o wystąpieniu utraty wartości.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych z bilansu są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich usunięcia z bilansu.

8.13. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne odpowiada wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży tego składnika aktywów lub odpowiednio ośrodka wypracowującego środki pieniężne, lub jego wartości użytkowej, zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w pozostałych kosztach operacyjnych.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód w rachunku zysków i strat. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

8.14. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwałe i grupy do zbycia klasyfikuje się jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Grupy do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe (i grupy do zbycia) sklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowana jest w osobnej pozycji aktywów. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania jakie będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są jako osobna pozycja zobowiązań.

8.15. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia/kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu – zarówno w odniesieniu do bieżącego, jak i poprzedniego roku – są ujmowane w następujący sposób:

Materiały	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej;
Produkty gotowe i produkty w toku	– koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego;
Towary	– w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej.

Ceną sprzedaży netto możliwą do uzyskania jest szacowana cena sprzedaży dokonywana w toku zwykłej działalności gospodarczej, pomniejszona o koszty wykończenia i szacowane koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

8.16. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- Pożyczki udzielone i należności,
- Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności są to inwestycje o określonych lub możliwych do określenia płatnościach oraz ustalonym terminie wymagalności, które Grupa zamierza i ma możliwość utrzymać w posiadaniu do tego czasu. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej. Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności kwalifikowane są jako aktywa długoterminowe, jeżeli ich zapadalność przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe nabyte w celu generowania zysku dzięki krótkoterminowym wahaniom ceny są klasyfikowane jako aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Instrumenty pochodne są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są to instrumenty wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w rachunku zysków i strat jako pozostałe przychody lub koszty operacyjne. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy zaliczane są do aktywów obrotowych.

Jeżeli kontrakt zawiera jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, cały kontrakt może zostać zakwalifikowany do kategorii aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy. Nie dotyczy to przypadków, gdy wbudowany instrument pochodny nie wpływa istotnie na przepływy pieniężne z kontraktu lub wydzielenie wbudowanych instrumentów pochodnych jest wyraźnie zakazane. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione: (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub (ii) aktywa są częścią grupy aktywów finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub (iii) aktywa finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Pożyczki udzielone i należności

Pożyczki udzielone i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym

12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej, bez potrącania kosztów transakcji sprzedaży, z uwzględnieniem wartości rynkowej na dzień bilansowy. W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości. Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży (jeśli istnieje cena rynkowa ustalona na aktywnym rynku albo których wartość godziwa może być ustalona w inny wiarygodny sposób), a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na kapitał rezerwowo z aktualizacji wyceny. Spadek wartości aktywów dostępnych do sprzedaży spowodowany utratą wartości odnosi się do rachunku zysków i strat jako koszt finansowy.

Nabycie i sprzedaż aktywów finansowych rozpoznawane są na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów niekwalifikowanego jako wyceniony w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia.

Składnik aktywów finansowych zostaje usunięty z bilansu, gdy Grupa traci kontrolę nad prawami umownymi składającymi się na dany instrument finansowy; zazwyczaj ma to miejsce w przypadku sprzedaży instrumentu lub gdy wszystkie przepływy środków pieniężnych przypisane danemu instrumentowi przechodzą na niezależną stronę trzecią.

8.17. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej (tj. stopy procentowej ustalonej przy początkowym ujęciu). Wartość bilansową składnika aktywów obniża się bezpośrednio lub poprzez rezerwę. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Grupa ocenia najpierw, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości poszczególnych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także przesłanki utraty wartości aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. Jeżeli z przeprowadzonej analizy wynika, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, to Grupa włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia pod kątem utraty wartości. Aktywa, które indywidualnie są oceniane pod kątem utraty wartości i dla których ujęto odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości lub uznano, że dotychczasowy odpis nie ulegnie zmianie, nie są brane pod uwagę przy łącznej ocenie grupy aktywów pod kątem utraty wartości.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w rachunku zysków i strat w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnego do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i – w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej – amortyzację) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do rachunku zysków i strat. Nie można ujmować w rachunku zysków i strat odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów

kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży, chyba że w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat.

8.18. Wbudowane instrumenty pochodne

Wbudowane instrumenty pochodne są oddzielane od umów i traktowane jak instrumenty pochodne, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- charakter ekonomiczny i ryzyko wbudowanego instrumentu nie są ściśle związane z ekonomicznym charakterem i ryzykiem umowy, w którą dany instrument jest wbudowany;
- samodzielny instrument z identycznymi warunkami realizacji jak instrument wbudowany spełniałby definicję instrumentu pochodnego;
- instrument hybrydowy (złożony) nie jest wykazywany w wartości godziwej, a zmiany jego wartości godziwej nie są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Wbudowane instrumenty pochodne są wykazywane w podobny sposób jak samodzielne instrumenty pochodne, które nie są uznane za instrumenty zabezpieczające.

Zakres, w którym zgodnie z MSR 39 cechy ekonomiczne i ryzyko właściwe dla wbudowanego instrumentu pochodnego w walucie obcej są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykiem właściwym dla umowy zasadniczej (głównego kontraktu) obejmuje również sytuacje, gdy waluta umowy zasadniczej jest walutą zwyczajową dla kontraktów zakupu lub sprzedaży pozycji niefinansowych na rynku dla danej transakcji.

Oceny, czy dany wbudowany instrument pochodny podlega wydzieleniu Grupa dokonuje na moment jego początkowego ujęcia.

8.19. Pochodne instrumenty finansowe

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa w celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów wymiany walut, to kontrakty walutowe typu forward oraz zerokosztowe strategie opcyjne. Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe na dzień bilansowy wyceniane są do wartości godziwej. Zysk lub stratę ujmuje się wówczas w rachunku zysków i strat, chyba, że dany instrument pochodny został wyznaczony jako instrument zabezpieczający w rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego.

Instrumenty pochodne prezentuje się jako aktywa, gdy ich wartość per saldo jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość per saldo jest ujemna.

8.20. Rachunkowość zabezpieczeń

Jednostka Dominująca Grupy stosuje metodę rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, która polega na zabezpieczeniu planowanych przychodów ze sprzedaży, z którymi wiąże się ryzyko walutowe wpływające na rachunek zysków i strat i których prawdopodobieństwo wystąpienia jest wysoce prawdopodobne.

Głównym celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie przychodów operacyjnych przed zmianami kursu walutowego między datą powstania ekspozycji walutowej i transakcji zabezpieczającej, a datą realizacji ekspozycji i transakcji zabezpieczającej.

Jednostka Dominująca Grupy stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych:

- a/ kontrakty forward,
- b/ symetryczne strategie opcyjne.

Instrumenty zabezpieczające są co do zasady utrzymywane do daty zapadalności. W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli znajdzie uzasadniona potrzeba, Spółka może podjąć decyzję o rolowaniu instrumentu zabezpieczającego.

Zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających zalicza się, się do kapitałów własnych Grupy w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym w pozycji przychody ze sprzedaży - dla części efektywnej oraz zyski (straty) z pochodnych instrumentów finansowych – dla części nieefektywnej.

Jednostka Dominująca w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na dzień kończący rok obrotowy, dokonuje się oceny efektywności prospektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna- porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Efektywność uznaje się za wysoką o ile mieści się w przedziale 80% - 125%.

Jednostka Dominująca zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany, zrealizowany lub gdy nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń oraz gdy jednostka unieważni powiązanie zabezpieczające. Wówczas skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitałach pozostają w nich do momentu zajścia planowanej transakcji. Jeżeli transakcja nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

8.21. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług, których termin zapadalności wynosi zazwyczaj od 1 do 3 miesięcy, są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, z uwzględnieniem odpisu na wątpliwe należności. Odpis na należności oszacowywany jest wtedy, gdy ściągnięcie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Należności nieściągalne są spisywane do rachunku zysków i strat w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie należności w związku z upływem czasu jest ujmowane jako przychody finansowe.

Pozostałe należności obejmują w szczególności zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

8.22. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

8.23. Oprocentowane kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według ceny nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są następnie wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Zyski i straty są ujmowane w rachunku zysków i strat z chwilą usunięcia zobowiązania z bilansu, a także w wyniku naliczania kosztu metodą efektywnej stopy procentowej.

8.24. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz zobowiązania finansowe pierwotnie zakwalifikowane do kategorii wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązania finansowe są klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, jeżeli zostały nabyte dla celów sprzedaży w niedalekiej przyszłości. Instrumenty pochodne, włączając wydzielone instrumenty wbudowane, są również klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu, chyba że są wyznaczone do rachunkowości zabezpieczeń. Zobowiązania finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli poniższe kryteria są spełnione:

- (i) taka kwalifikacja eliminuje lub znacząco obniża niespójność traktowania, gdy zarówno wycena jak i zasady rozpoznawania strat lub zysków podlegają innym regulacjom; lub
- (ii) zobowiązania są częścią grupy zobowiązań finansowych, które są zarządzane i oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem; lub
- (iii) zobowiązania finansowe zawierają wbudowane instrumenty pochodne, które powinny być oddzielnie ujmowane.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w rachunku zysków i strat jako pozostałe koszty lub przychody operacyjne.

Zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument

o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstające z tytułu zamiany różnice odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

8.25. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych, i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Jeżeli Grupa spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej brutto odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

9. Informacje dotyczące segmentów działalności

Od 1 stycznia 2009 obowiązuje nowy MSSF 8 „Segmenty operacyjne”. Zgodnie z wymogami niniejszego standardu, należy identyfikować segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów Grupy, które są regularnie weryfikowane przez osoby decydujące o przydzieleniu zasobów do danego segmentu i oceniające jego wyniki finansowe.

Wewnętrzne analizy i raporty dla potrzeb zarządczych Jednostki Dominującej w Grupie bazują na geograficznych kierunkach sprzedaży. Zasadniczo do każdego kierunku sprzedaży jest przypisana osoba, która bezpośrednio odpowiada za realizację planów sprzedaży oraz wyniki finansowe.

W związku z tym, iż dla kierunków sprzedaży nie ma możliwości uzyskania oddzielnych informacji finansowych, które podlegałyby obowiązkowi ujawnienia, Zarząd Jednostki Dominującej podjął decyzję o nie wydzielaniu segmentów operacyjnych w rozumieniu MSSF 8.

10. Sezonowość działalności

W przychodach ze sprzedaży Grupy w skali roku obserwowana jest sezonowość.

Poniżej zaprezentowano wartość przychodów ze sprzedaży osiągnięte na przestrzeni ostatnich dwóch lat:

	Przychody ze sprzedaży produktów, materiałów, towarów i usług	Przychody ze sprzedaży- udział %
I kwartał 2014	212 043	25,78%
II kwartał 2014	190 749	23,20%
III kwartał 2014	189 172	23,00%
IV kwartał 2014	230 450	28,02%
Razem 2014	822 414	100,00%
I kwartał 2013	156 537	23,49%
II kwartał 2013	146 810	22,03%
III kwartał 2013	166 540	24,99%
IV kwartał 2013	196 478	29,49%
Razem 2013	666 365	100,00%

11. Przychody i koszty**11.1. Przychody ze sprzedaży i struktura geograficzna**

Przychody ze sprzedaży	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12.2013
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów:	814 366	659 969
- produkty	799 839	646 930
- towary	8 609	9 515
- materiały	5 918	3 524
Przychody ze sprzedaży usług:	8 048	6 396
Przychody netto ze sprzedaży, ogółem	822 414	666 365
Struktura geograficzna :		
- kraj	144 540	125 112
- eksport	677 874	541 253
Przychody netto ze sprzedaży, ogółem	822 414	666 365
- w tym od jednostek powiązanych	10 925	27 018

Informacje o wiodących klientach

Największymi odbiorcami wyrobów Grupy FORTE jest Roller GmbH (Niemcy) oraz Grupa Steinhoff International (Francja). Udziały obrotów każdego z ww. odbiorców przekroczyły 10% przychodów Grupy ogółem. Brak formalnych powiązań odbiorców z Grupą.

11.2. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12.2013
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	681	310
Zysk na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	39	-
Aktualizacja wyceny nieruchomości inwestycyjnych	106	162
Dotacje	268	492
Darowizny i odszkodowania	881	847
Nadwyżki inwentaryzacyjne	-	515
Pozostałe	437	503
Pozostałe przychody operacyjne, ogółem	2 412	2 829

11.3. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12.2013
Utworzenie odpisów aktualizujących	588	4 007
Likwidacja oraz odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych	11	460
Złomowanie zapasów	2 613	2 571
Darowizny	722	835
Kary i odszkodowania	564	171
Strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych	356	756
Koszty świadczeń pracowniczych	332	310
Niedobory inwentaryzacyjne	153	-
Pozostałe	231	653
Pozostałe koszty operacyjne, ogółem	5 570	9 763

11.4. Przychody finansowe

Przychody finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12. 2013
Dywidendy od jednostek powiązanych nie objętych konsolidacją	25	25
Odsetki	1 650	1 171
Różnice kursowe od aktywów i zobowiązań finansowych	-	92
Przychody finansowe, ogółem	1 675	1 288

11.5. Koszty finansowe

Koszty finansowe	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12. 2013
Odsetki od kredytów i leasingu	847	1 030
Prowizje od kredytów	80	71
Różnice kursowe od aktywów i zobowiązań finansowych	1 235	-
Pozostałe	26	13
Koszty finansowe, ogółem	2 188	1 114

11.6. Koszty według rodzajów

Koszty według rodzajów	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12. 2013
Amortyzacja	16 837	16 668
Zużycie materiałów i energii	403 961	329 142
Usługi obce	158 040	115 163
Podatki i opłaty	8 097	7 358
Wynagrodzenia	117 365	95 263
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	27 002	22 896
Pozostałe koszty rodzajowe	6 600	6 087
	737 902	592 577
Zmiana stanu zapasów produktów i rozliczeń międzyokresowych	(20 785)	(14 558)
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	(1 651)	(914)
Koszty sprzedaży	(166 673)	(133 919)
Koszty ogólnego zarządu	(34 716)	(28 167)
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	514 077	415 019
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	10 186	9 905
Koszt własny sprzedaży	524 263	424 924

11.7. Koszty amortyzacji ujęte w rachunku zysków i strat

Koszty amortyzacji w rachunku zysków i strat	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12. 2013
Koszty amortyzacji ujęte w:		
Koszcie własnym sprzedaży	12 880	12 753
Kosztach sprzedaży	2 565	2 482
Kosztach ogólnego zarządu	1 392	1 433
Koszt amortyzacji, ogółem	16 837	16 668

11.8. Koszty świadczeń pracowniczych

Koszty świadczeń pracowniczych	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12. 2013
Koszty świadczeń pracowniczych ujęte w:		
Koszcie własnym sprzedaży	88 685	72 870
Kosztach sprzedaży	31 447	26 166
Kosztach ogólnego zarządu	24 235	19 123
Koszty świadczeń pracowniczych, ogółem	144 367	118 159

12. Podatek dochodowy**12.1. Obciążenie podatkowe**

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku przedstawiają się następująco:

Podatek dochodowy	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12. 2013
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	20 312	15 842
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	2	-
Odroczony podatek dochodowy		
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	(543)	(615)
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	19 771	15 227

Grupa w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywo i rezerwę na odroczony podatek prezentuje per saldo.

12.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku przedstawia się następująco:

Efektywna stawka podatkowa	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12. 2013
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem	94 923	73 147
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19% (2013: 19%)	18 035	13 898
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	912	700
Przychody niebędące podstawą do opodatkowania	(110)	(118)
Efekt różnic w stawkach podatkowych jednostek zależnych prowadzących działalność w innym systemie podatkowym	831	695
Nieujęte straty podatkowe	22	-
Pozostałe	81	52
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 20,83 % (2013: 20,82%)	19 771	15 227
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	19 771	15 227
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	-	-
	19 771	15 227

Efektywna stawka podatkowa jednostki zależnej, prowadzącej działalność w innym systemie podatkowym wynosi: MV Forte GmbH (Niemcy) – 30,53%.

12.3. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczonego podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

Odroczonego podatek dochodowy		Skonsolidowany bilans		Skonsolidowany rachunek zysków i strat	
		Stan na dzień		Za okres sprawozdawczy zakończony	
Pozycja bilansu	Tytuł różnicy przejściowej	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego					
Rzeczowe aktywa trwałe	Przeszacowanie środków trwałych	17 980	17 221	760	722
Rzeczowe aktywa trwałe	Ulga inwestycyjna	182	228	(46)	(47)
Rzeczowe aktywa trwałe	Odpis aktualizujący środki trwałe	(1)	(70)	69	(62)
Należności/Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	Różnice kursowe	(194)	2	(196)	(147)
Rozliczenia międzyokresowe	Rozliczenia międzyokresowe	(2 909)	(1 742)	(1 167)	(389)
Aktywa finansowe	Odpis aktualizujący udziały	(78)	(76)	(2)	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Aktualizacja wartości należności	(523)	(515)	(8)	(244)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności; Aktywa finansowe	Odsetki naliczone	4	6	(2)	(4)
Zapasy	Aktualizacja wartości zapasów	(576)	(1 035)	459	(409)
Zapasy, Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Przychody na warunkach Incoterms DDP i DAP	(780)	(840)	60	(591)
Rozliczenia międzyokresowe	Rezerwa na koszty transportu	125	115	10	115
Rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	Rezerwy na odprawy emerytalne	(122)	(59)	(63)	(59)
Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	Rezerwa na bonusy	(1 690)	(1 449)	(241)	(111)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Wynagrodzenia i narzuty na wynagrodzenia	(664)	(585)	(79)	(148)
Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	Krótkoterminowe inwestycje finansowe	-	106	(106)	106
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	Zobowiązania przeterminowane powyżej 30 dni	(64)	(46)	(18)	(46)
	Pozostałe	1 329	910	27	699
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		927	12 171	(543)	(615)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego ujęta w sprawozdaniu z całkowitych dochodów		(521)	1 333	-	-
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego ogółem		12 425	13 504		

Podatek odroczonego w wysokości 83 tys. zł. dotyczący świadczeń pracowniczych i 843 tys. zł. dotyczący rachunkowości zabezpieczeń, został odniesiony bezpośrednio na kapitały.

13. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy. W związku z powyższym, należności netto na dzień 31 grudnia 2014 roku wynoszą 671 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2013 roku: należności netto w wysokości 27 tys. zł.).

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Środki trwałe wniesione do Funduszu, razem	-	-
Pożyczki udzielone pracownikom	1 666	1 665
Środki pieniężne	1 839	704
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(2 834)	(2 342)
Saldo po skompensowaniu	671	27
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	2 921	2 359

14. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej, przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy, przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12.2013
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	75 168	57 856
Strata na działalności zaniechanej	-	-
Zysk (strata) netto	75 168	57 856
Zysk (strata) netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	75 168	57 856

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	23 751 084	23 751 084
Wpływ rozwodnienia:		
Obligacje zamienne na akcje	-	-
Skorygowana średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	23 751 084	23 751 084

Zysk (strata) na jedną akcję przypadający Akcjonariuszom Spółki na koniec okresu (w złotych)	31.12.2014	31.12.2013
- podstawowy	3,16	2,38
- rozwodniony	3,16	2,38

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

15. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Zarząd Jednostki Dominującej będzie proponował wypłatę dywidendy za 2014 rok, przeznaczając na to część zysku wygenerowanego w tym okresie. Na moment publikacji niniejszego sprawozdania, Zarząd Jednostki Dominującej nie przedstawił jeszcze szczegółów dotyczących wypłaty dywidendy.

Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 10 czerwca 2014 roku została podjęta decyzja o podziale zysku netto Spółki za rok obrotowy 2013 w wysokości 56 538 tys. zł. z przeznaczeniem kwoty 35 627 tys. zł. na wypłatę dywidendy

oraz kwoty 20 911 tys. zł. na kapitał zapasowy. Wysokość dywidendy przypadającej na jedną akcję wyniosła 1,50 zł. Dzień prawa do dywidendy ustalono na 25 czerwca 2014 roku. Dywidenda została wypłacona w dniu 02 lipca 2014 roku.

16. Leasing

16.1. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Grupa jako leasingobiorca na dzień 31 grudnia 2014 roku posiada umowy leasingu finansowego maszyn, urządzeń oraz środków transportu z opcją zakupu. Zabezpieczeniem przedmiotu leasingu są weksle in blanco.

Okresy, na jakie zostały zawarte umowy leasingu wynoszą: 60 miesięcy dla maszyn i urządzeń oraz 25 miesięcy dla środków transportu oraz 50 miesięcy dla serwerów.

Wartość resztową ustalono w przedziale od 0,05% do 0,17% wartości początkowej przedmiotów leasingu dla maszyn i urządzeń, ok. 14% w przypadku budynków oraz 1% dla środków transportu oraz serwerów.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe przedstawiają się następująco:

	Opłaty minimalne	
	31.12.2014	31.12.2013
W okresie 1 roku	1 357	819
W okresie od 1 do 2 lat	1 265	1 438
W okresie od 2 do 5 lat	1 440	760
Powyżej 5 lat	-	-
Minimalne opłaty leasingowe, ogółem	4 062	3 017
Minus koszty finansowe	(246)	(146)
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	3 816	2 871
Krótkoterminowe	1 219	756
Długoterminowe	2 597	2 115

16.2. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingobiorca

Grupa zawarła w roku sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2014 roku umowy leasingu operacyjnego środków transportu. Okres trwania umów wynosi 24 lub 36 miesięcy, wartość resztową skalkulowano na 30-35 % wartości początkowej przedmiotów leasingu.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	31.12.2014	31.12.2013
W okresie 1 roku	368	363
W okresie od 1 do 5 lat	269	168
Powyżej 5 lat	-	-
Przyszłe minimalne opłaty leasingowe, ogółem	637	531

16.3. Należności z tytułu leasingu operacyjnego – Grupa jako leasingodawca

Grupa zawarła w roku sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2014 roku umowy leasingu operacyjnego dotyczące najmu lokali handlowych w obiekcie we Wrocławiu przy ul. Brücknera 25-43 oraz w Bydgoszczy przy ul. Poznańskiej.

Większość umów zawartych jest na czas nieokreślony z 3 miesięcznym okresem wypowiedzenia. Najkrótsza umowa na czas określony zawarta została do marca 2015 r.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku przyszłe należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych wynikających z umów nieodwołalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
W okresie 1 roku	1 388	1 280
W okresie od 1 do 5 lat	2 835	3 654
Powyżej 5 lat	-	302
Przyszłe należności z tytułu minimalnych opłat leasingowych, ogółem	4 223	5 236

17. Świadczenia pracownicze**17.1. Programy akcji pracowniczych**

Szczegółowy opis programu motywacyjnego znajduje się w notce 38.5.

17.2. Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Jednostki Grupy wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Grupa na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	Na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Stopa dyskontowa (%)	2,3%	4,0%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,5%	2,5%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	11,4-13,7%	10,7-13,5%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	3,5%	3,5%

Rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe	Zmiana stanu	
	2014	2013
Stan na 1 stycznia	2 717	2 206
Różnice kursowe z przeliczenia	3	1
Koszty odsetkowe	104	94
Koszty bieżącego zatrudnienia	273	226
Koszty przeszłego zatrudnienia i ograniczenia programu świadczeń	-	-
Wypłacone świadczenia	(45)	(10)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń demograficznych	16	-
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	516	122
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	(93)	79
Zyski/straty z rozliczenia programu świadczeń	-	-
Stan na 31 grudnia	3 491	2 717
W tym:		
długoterminowa	3 324	2 659
krótkoterminowa	167	58

Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe została ujęta w pozycji zobowiązania krótkoterminowe / rezerwy i rozliczenia międzyokresowe.

Kwoty ujmowane w całkowitych dochodach:

	2014	2013
Koszty świadczeń:		
Koszty bieżącego zatrudnienia	(273)	(226)
Koszt odsetkowy	(104)	(94)
Składniki kosztów programu ujęte w wyniku finansowym:	(377)	(320)
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń demograficznych	(16)	-
Aktuarialny zysk/(strata) ze zmian założeń ekonomicznych	(516)	(122)
Aktuarialny zysk/(strata) z różnic pomiędzy założeniami a realizacją	93	(79)
Bieżące składniki kosztów programu ujęte w kapitałach własnych	(439)	(201)
Łączna kwota kosztów programu ujęta w kapitałach	(238)	(170)
Razem koszty roku:	(816)	(521)

Zgodnie z MSR 19 poniżej zaprezentowano wrażliwość zobowiązań na zmiany stopy dyskontowej i stopy wzrostu wynagrodzeń. Przyjęto wzrost i spadek stóp o 0,5%:

Założenia	% zmiana	Wpływ na rezerwę na świadczenia emerytalne i rentowe
Stopa dyskontowa (%)	0,5%	(167)
	-0,5%	181
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	0,5%	192
	-0,5%	(179)

18. Rzeczowe aktywa trwałe

	Na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Grunty	12 772	12 772
Budynki i budowle	79 213	76 657
Urządzenia techniczne i maszyny	96 362	79 086
Środki transportu	7 185	6 438
Pozostałe środki trwałe	3 851	3 930
Środki trwałe w budowie	17 626	9 705
Rzeczowe aktywa trwałe, ogółem	217 009	188 588

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2014 roku	12 772	76 657	79 086	6 438	3 930	9 705	188 588
Zwiększenia stanu	-	5 489	28 928	2 639	280	40 567	77 903
W tym leasing finansowy	-	-	921	987	-	-	1 908
Przeklasyfikowane z wartości niematerialnych do środków trwałych	-	-	-	-	-	-	-
Inne zmniejszenia	-	(37)	(3 379)	(1 164)	(19)	(32 646)	(37 245)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia składników majątku	-	10	2 750	827	17	-	3 604
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	-	-	-
Odwrocenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	-	365	-	-	-	365
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(2 906)	(11 388)	(1 563)	(360)	-	(16 217)
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	-	8	3	-	11
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014 roku	12 772	79 213	96 362	7 185	3 851	17 626	217 009
Na dzień 1 stycznia 2014 roku							
Wartość brutto	12 772	98 754	175 736	14 512	6 316	9 705	317 795
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(22 097)	(96 650)	(8 074)	(2 386)	-	(129 207)
Wartość netto	12 772	76 657	79 086	6 438	3 930	9 705	188 588
Na dzień 31 grudnia 2014 roku							
Wartość brutto	12 772	104 206	201 285	15 995	6 580	17 626	358 464
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(24 993)	(104 923)	(8 810)	(2 729)	-	(141 455)
Wartość netto	12 772	79 213	96 362	7 185	3 851	17 626	217 009

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe	Środki trwałe w budowie	Ogółem
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2013 roku	12 820	74 114	87 407	6 482	4 028	3 929	188 780
Zwiększenia stanu	-	5 459	5 155	1 393	334	14 727	27 068
W tym leasing finansowy	-	-	-	1 079	-	-	1 079
Przeklasyfikowane z wartości niematerialnych do środków trwałych	-	-	-	-	-	-	-
Inne zmniejszenia	(48)	(519)	(4 501)	(667)	(86)	(8 951)	(14 772)
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia składników majątku	-	449	2 854	615	77	-	3 995
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	-	(365)	-	-	-	(365)
Odwrocenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości odniesionego w rachunek zysków i strat	-	-	38	-	-	-	38
Odpis amortyzacyjny za okres	-	(2 846)	(11 502)	(1 397)	(425)	-	(16 170)
Korekta z tytułu różnic kursowych	-	-	-	12	2	-	14
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2013 roku	12 772	76 657	79 086	6 438	3 930	9 705	188 588
Na dzień 1 stycznia 2013 roku							
Wartość brutto	12 820	93 814	175 082	13 774	6 066	3 929	305 485
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(19 700)	(87 675)	(7 292)	(2 038)	-	(116 705)
Wartość netto	12 820	74 114	87 407	6 482	4 028	3 929	188 780
Na dzień 31 grudnia 2013 roku							
Wartość brutto	12 772	98 754	175 736	14 512	6 316	9 705	317 795
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(22 097)	(96 650)	(8 074)	(2 386)	-	(129 207)
Wartość netto	12 772	76 657	79 086	6 438	3 930	9 705	188 588

Rzeczowe aktywa trwałe ogółem pozostające w dyspozycji Grupy na dzień 31 grudnia 2014 roku osiągnęły wartość 217 009 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 188 588 tys. zł.). Składały się na nie wyżej wykazane kwoty.

Aktywa oddane w zastaw jako zabezpieczenie

Wartość bilansowa środków trwałych użytkowanych na dzień 31 grudnia 2014 roku przez Grupę na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją wykupu wynosi 4 744 tys. zł., z czego 1 864 tys. zł. dotyczy leasingu maszyn i urządzeń, 2 734 tys. zł. leasingu środków transportu oraz 146 tys. zł. leasingu pozostałych środków trwałych (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 4 124 tys. zł.).

Grunty i budynki o wartości bilansowej 74 745 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 72 910 tys. zł.) objęte są hipotekami ustanowionymi w celu zabezpieczenia kredytów bankowych Grupy (nota 30 - oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki).

Dodatkowo maszyny i urządzenia o wartości bilansowej 17 973 tys. zł. objęte są zastawem rejestrowym (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 52 916 tys. zł.).

W okresie sprawozdawczym zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku skapitalizowane koszty finansowania zewnętrznego wyniosły 83 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2013 roku: nie wystąpiły.).

Kupno i sprzedaż

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2014 roku Grupa dokonała zakupu środków trwałych o wartości 43 345 tys. zł. (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2013: 17 041 tys. zł.) oraz sprzedała środki trwałe o wartości netto: 619 tys. zł. (w okresie porównawczym zakończonym 31 grudnia 2013: 1 543 tys. zł.).

Do najistotniejszych nakładów inwestycyjnych należy zaliczyć wydatki na modernizację infrastruktury budynków we wszystkich fabrykach Jednostki Dominującej oraz nakłady na rozbudowę i modernizację parku maszynowego.

Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2014 roku zobowiązania inwestycyjne Grupy wynoszą 1 315 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 1 667 tys. zł.). Kwota ta dotyczy głównie nakładów na środki trwałe w budowie oraz zakupu maszyn i urządzeń.

Odpisy z tytułu utraty wartości

Odpisy aktualizujące wartość środków trwałych	2014
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	368
Utworzenie	-
Rozwiązanie	(365)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	3

19. Nieruchomości inwestycyjne

Grupa posiada dwie nieruchomości inwestycyjne. Są to centra handlowe: we Wrocławiu o powierzchni ok. 7 tys. m² oraz w Bydgoszczy o powierzchni ok. 5 tys. m². Nieruchomości zostały zaklasyfikowane jako nieruchomości inwestycyjne, ponieważ ich przeważająca część jest wynajmowana podmiotom niepowiązanym.

Grupa przy wycenie nieruchomości inwestycyjnych stosuje zasady opisane w MSR 40 tj. wycenę według wartości godziwej. Wycena przeprowadzana jest na koniec każdego roku obrotowego przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego.

Na skutek aktualizacji wyceny nieruchomości na dzień 31 grudnia 2014 roku wystąpiło zwiększenie wartości godziwej nieruchomości: we Wrocławiu o 106 tys. zł. (w roku 2013 – nie wystąpiło zwiększenie wartości godziwej), zaś w Bydgoszczy obecnie wykazana w księgach wartość została uznana za rynkową i została potwierdzona przez rzeczoznawcę (w roku 2013: wzrost wartości godziwej o 162 tys. zł.).

	Zmiana wartości godziwej	
	2014	2013
Bilans otwarcia na początek okresu sprawozdawczego	47 962	46 772
Zwiększenia stanu (późniejsze wydatki)	106	1 190
- zakup gruntu	-	1 028
- przeklasyfikowanie z środków trwałych w budowie	-	-
- przeszacowanie do wartości godziwej	106	162
Bilans zamknięcia na koniec okresu sprawozdawczego	48 068	47 962

	Za okres sprawozdawczy zakończony	
	31.12.2014	31.12.2013
Przychody z tytułu czynszu z nieruchomości inwestycyjnej	2 623	2 848
Koszty z tytułu napraw i konserwacji w tym:	74	155
<i>koszty, które przynosiły przychody czynszowe w okresie</i>	<i>71</i>	<i>148</i>
<i>koszty, które nie przynosiły przychodów czynszowych w okresie</i>	<i>3</i>	<i>7</i>

Grupa nie posiada zobowiązań umownych dotyczących zakupu, budowy lub zagospodarowania nieruchomości inwestycyjnej, a także napraw, konserwacji i ulepszeń.

Hierarchia wartości godziwej

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych na dzień 31 grudnia 2014 roku została ustalona na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców majątkowych.

Do wyceny nieruchomości zabudowanych zastosowano podejście dochodowe metodą inwestycyjną z wykorzystaniem techniki kapitalizacji prostej.

Przeprowadzono analizę danych nieobserwowalnych takich jak stawka czynszu dzierżawnego za wynajem powierzchni handlowej w danej okolicy (ustalono możliwą do uzyskania stawkę czynszu miesięcznego w wysokości odpowiednio 49 zł/m² i 38 zł/m²), czy też współczynnik kapitalizacji. Ponieważ w obrocie rynkowym nie znaleziono podobnych nieruchomości, dla których znane byłyby dochody operacyjne netto umożliwiające obliczenie stopy kapitalizacji, została ona określona na podstawie rynku kapitałowego (przyjęty współczynnik kapitalizacji odpowiednio 11,02%).

Do określenia wartości godziwej gruntów zastosowano podejście porównawcze metodą korygowania ceny średniej. Wartość godziwa wzrasta wraz ze wzrostem stawki czynszu. Wartość godziwa wzrasta wraz ze spadkiem współczynnika kapitalizacji.

Nie doszło do zmiany w technice wyceny w stosunku do okresu porównawczego.

Hierarchia wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2014 roku kształtowała się następująco:

	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Wartość godziwa na dzień 31.12.2014
Nieruchomość we Wrocławiu	-	-	29 857	29 857
Nieruchomość w Bydgoszczy	-	-	18 211	18 211

20. Wartości niematerialne

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Patenty i licencje	447	434
Pozostałe wartości niematerialne	15 279	15 284
Zakończone prace rozwojowe	840	914
Inwestycje rozpoczęte	-	-
Razem	16 566	16 632

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Inwestycje rozpoczęte	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2014 roku	434	15 284	914	-	16 632
Zwiększenia stanu	154	-	400	-	554
Zmniejszenia stanu	-	-	-	-	-
Odpis amortyzacyjny za okres	(141)	(5)	(474)	-	(620)
Przeklasyfikowanie wartości niematerialnych	-	-	-	-	-
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia	-	-	-	-	-
Eliminacja umorzenia wskutek przeklasyfikowania	-	-	-	-	-
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2014 roku	447	15 279	840	-	16 566
Na dzień 1 stycznia 2014 roku					
Wartość brutto	5 415	16 570	1 257	-	23 242
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 981)	(1 286)	(343)	-	(6 610)
Wartość netto	434	15 284	914	-	16 632
Na dzień 31 grudnia 2014 roku					
Wartość brutto	5 569	16 570	1 657	-	23 796
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(5 122)	(1 291)	(817)	-	(7 230)
Wartość netto	447	15 279	840	-	16 566

	Patenty i licencje	Pozostałe	Zakończone prace rozwojowe	Inwestycje rozpoczęte	Ogółem
Wartość netto na 1 stycznia 2013 roku	213	15 436	427	18	16 094
Zwiększenia stanu	306	14	733	132	1 185
Zmniejszenia stanu	-	-	-	(150)	(150)
Odpis amortyzacyjny za okres	(85)	(166)	(246)	-	(497)
Przeklasyfikowanie wartości niematerialnych	-	-	-	-	-
Eliminacja umorzenia wskutek zbycia	-	-	-	-	-
Eliminacja umorzenia wskutek przeklasyfikowania	-	-	-	-	-
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2013 roku	434	15 284	914	0	16 632
Na dzień 1 stycznia 2013 roku					
Wartość brutto	5 109	16 556	524	18	22 207
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 896)	(1 120)	(97)	-	(6 113)
Wartość netto	213	15 436	427	18	16 094
Na dzień 31 grudnia 2013 roku					
Wartość brutto	5 415	16 570	1 257	-	23 242
Umorzenie i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(4 981)	(1 286)	(343)	-	(6 610)
Wartość netto	434	15 284	914	0	16 632

Wartości niematerialne pozostające w dyspozycji Grupy na dzień 31 grudnia 2014 roku osiągnęły wartość 16 566 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 16 632 tys. zł.). Składały się na nie wyżej wykazane kwoty. Wartości niematerialne zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2014 nie wystąpiły (na dzień 31 grudnia 2014 roku: nie wystąpiły).

Nakłady na prace badawcze i rozwojowe

Grupa w okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2014 roku poniosła 717 tys. zł. nakładów na prace badawczo – rozwojowe, ujętych w kosztach ogólnych rachunku zysków i strat (w roku 2013: 990 tys. zł.).

Opis zabezpieczeń ustanowionych na wartościach niematerialnych:

Na wartościach niematerialnych Grupy nie są ustanowione żadne zabezpieczenia.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania

Jedynym składnikiem wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania jest znak towarowy.

Spółka nie była w stanie określić okresu użytkowania znaku, ponieważ nie istnieją żadne przewidywalne ograniczenia okresu, w jakim Spółka spodziewa się czerpać korzyści ekonomiczne ze sprzedaży pod znakiem FORTE.

W Spółce planowana jest kontynuacja działań zmierzających do zwiększenia przychodów ze sprzedaży pod marką FORTE, a co za tym idzie, do dalszego zwiększenia jej rozpoznawalności na rynku.

Metoda wyceny

Wartość użytkowa znaku została oszacowana metodą zwolnienia z opłat licencyjnych. W metodzie tej wartość określana jest na podstawie zdyskontowanych przyszłych strumieni opłat licencyjnych z uwzględnieniem umów licencyjnych zawartych na zasadach rynkowych dla porównywalnych marek.

Założenia do wyceny

Stawka opłat licencyjnych – zależna od rynków: Europa Zachodnia - 1%, Europa Środkowo- Wschodnia i Polska - 2,5%

Koszt kapitału własnego – 13,43% dla roku 2014

Stopa dyskonta – 13,5% - 15,0% w okresie projekcji

Stopa podatku dochodowego – 19%

Okres projekcji finansowych - od 1 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2018 roku plus szacunek wartości rezydualnej.

Dla prognozy przychodów ze sprzedaży pod marką Forte za rok 2015, czyli okres objęty najbardziej aktualnym budżetem, przyjęto 10% wzrost przychodów.

Wynik oszacowania wartości znaku, zgodnie z przyjętymi założeniami, nie wykazał utraty jego wartości, w uwzględnieniu wrażliwości względem trzech kluczowych założeń wejściowych: stawki opłaty licencyjnej, stopy dyskonta oraz stopy wzrostu po 31 grudnia 2018 roku.

21. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa nie posiadała aktywów trwałych zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży.

22. Długoterminowe aktywa finansowe

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Długoterminowe aktywa finansowe		
Akcje/ Udziały w spółkach zależnych nie notowanych na giełdzie nie objętych konsolidacją	329	341
Akcje i udziały pozostałe	3	3
Inne	-	-
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	332	344
Należności długoterminowe	71	80
Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym	-	403
Inne	61	61
	464	888

Akcje i udziały w podmiotach zależnych wyłączonych z konsolidacji wyceniane są wg kosztu historycznego po pomniejszeniu o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Dane finansowe uzyskane ze spółek zależnych, których udziały nie zostały objęte opisami aktualizującymi, nie wskazują na wystąpienie utraty wartości udziałów, dlatego też nie przeprowadzono testów na utratę wartości udziałów w spółkach zależnych.

Udziały/akcje w jednostkach zależnych nie objętych konsolidacją na dzień 31 grudnia 2014 roku:

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	Data objęcia kontroli/znaczącego o wpływu	Wartość akcji/udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów/akcji
Forte Baldai UAB	Spółka zależna	16.04.1999	164	-	164
Forte SK S.r.o.	Spółka zależna	13.12.2002	96	-	96
Forte Furniture Ltd.	Spółka zależna	10.08.2005	6	-	6
Forte Iberia S.l.u.	Spółka zależna	15.09.2005	63	-	63
Forte Mobilier Sarl	Spółka zależna	17.11.2005	399	399	-
Forte Mobila S.r.l.	Spółka zależna	12.09.2008	12	12	-
TM Handel Sp. z o.o.	Spółka zależna	12.05.2008	-	-	-
RAZEM			740	411	329

Udziały/akcje w jednostkach zależnych nie objętych konsolidacją na dzień 31 grudnia 2013 roku:

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	Data objęcia kontroli/znaczącego o wpływu	Wartość akcji/udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów/akcji
Forte Baldai UAB	Spółka zależna	16.04.1999	164	-	164
Forte SK S.r.o.	Spółka zależna	13.12.2002	96	-	96
Forte Furniture Ltd.	Spółka zależna	10.08.2005	6	-	6
Forte Iberia S.l.u.	Spółka zależna	15.09.2005	63	-	63
Forte Mobilier Sarl	Spółka zależna	17.11.2005	399	399	-
Forte Mobila S.r.l.	Spółka zależna	12.09.2008	12	-	12
TM Handel Sp. z o.o.	Spółka zależna	12.05.2008	-	-	-
RAZEM			740	399	341

Udziały Grupy w pozostałych jednostkach przedstawiają się następująco:

31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku

Nazwa Spółki	Siedziba	Przedmiot działalności	Wartość bilansowa udziałów
Meblopol Sp. z o.o.	Poznań	Handel	3
RAZEM			3

Udział procentowy aktywów, przychodów i wyniku spółek zależnych wyłączonych z konsolidacji na dzień 31 grudnia 2014 roku przedstawiał się następująco:

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	W sumie aktywów	W przychodach	W wyniku bieżącym
Forte Baldai UAB	Spółka zależna	0,04%	0,03%	0,15%
Forte SK S.r.o.	Spółka zależna	0,11%	0,22%	0,48%
Forte Furniture Ltd.	Spółka zależna	0,07%	0,06%	0,11%
Forte Iberia S.l.u.	Spółka zależna	0,02%	0,09%	-0,15%
Forte Mobilier Sarl	Spółka zależna	0,01%	0,04%	0,25%
Forte Mobila S.r.l.	Spółka zależna	0,02%	0,02%	0,23%
TM Handel Sp. z o.o.	Spółka zależna	0,65%	1,55%	0,31%

Udział procentowy aktywów, przychodów i wyniku spółek zależnych wyłączonych z konsolidacji na dzień 31 grudnia 2013 roku przedstawiał się następująco:

Nazwa Spółki	Charakter powiązania	W sumie aktywów	W przychodach	W wyniku bieżącym
Forte Baldai UAB	Spółka zależna	0,06%	0,04%	0,15%
Forte SK S.r.o.	Spółka zależna	0,13%	0,30%	0,60%
Forte Furniture Ltd.	Spółka zależna	0,06%	0,07%	0,10%
Forte Iberia S.l.u.	Spółka zależna	0,04%	0,11%	-0,01%
Forte Mobilier Sarl	Spółka zależna	0,04%	0,05%	-0,04%
Forte Mobila S.r.l.	Spółka zależna	0,09%	0,04%	-0,47%
TM Handel Sp. z o.o.	Spółka zależna	0,86%	2,70%	-0,11%

Udział procentowy oznacza udział aktywów, przychodów i wyniku spółek zależnych wyłączonych z konsolidacji w odpowiadających im pozycjach sprawozdania skonsolidowanego przed włączeniami.

23. Zapasy

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Materiały (według ceny nabycia)	52 104	38 043
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	22 761	19 908
Produkty gotowe:		
Według ceny nabycia/kosztu wytworzenia	70 739	53 177
Według wartości netto możliwej do uzyskania	70 115	52 527
Towary	4 033	2 609
Zapasy ogółem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	149 013	113 087

Zmiany odpisu aktualizującego wartość zapasów były następujące:

	Zmiana stanu	
	2014	2013
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	5 450	3 294
Zwiększenie	376	3 262
Zmniejszenie	(2 792)	(1 106)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	3 034	5 450

Wyliczenia odpisu aktualizującego na zapasy ujętego w księgach Grupy dokonano na podstawie przeglądów, analiz składów wszystkich grup materiałowych, a także doświadczenia z zagospodarowania materiałów słabo rotujących.

Pozycje asortymentowe zalegające na zapasie Grupy zostały poddane wszechstronnym analizom. Dokonano wytypowania zamienników, prac projektowych w zakresie zmian technologicznych oraz skompletowania z posiadanych półwyrobów gotowych mebli. W przypadku indeksów, dla których w ocenie Grupy, uzyskanie pełnej wartości może budzić wątpliwości, określono jaki procent wartości jest możliwy do odzyskania w ramach prowadzonych prac.

Dodatkowo dokonano szczegółowej analizy stopnia zużycia oraz uszkodzenia palet jako opakowań zwrotnych.

W ten sposób oszacowano, iż na moment bilansowy wartość odpisu aktualizującego na zapasy powinna wynosić 3 034 tys. zł. (w 2013 roku: 5 450 tys. zł.).

Odpis aktualizujący wartość zapasów został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji kosztu własnego sprzedaży oraz pozostałych kosztów operacyjnych.

Na zapasach wyrobów gotowych, produkcji w toku, towarach i materiałach zostały ustanowione zabezpieczenia kredytów o wartości 25 779 tys. zł. (w 2013 roku: 22 898 tys. zł.).

24. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	2 814	3 917
Należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych jednostek	116 575	77 161
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	-	-
Pozostałe należności budżetowe	23 800	17 815
Pozostałe należności od osób trzecich	850	242
Należności ogółem (netto)	144 039	99 136
Odpis aktualizujący należności	3 196	2 984
Należności brutto	147 235	102 119
Należności z tytułu podatku dochodowego	1	35

Należności z tytułu dostaw i usług (brutto) o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty:

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
a) do 1 miesiąca	69 687	46 586
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	18 764	16 230
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	254	58
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	-	32
e) powyżej 1 roku	67	51
f) należności przeterminowane	33 813	21 105
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (brutto)	122 585	84 062
Odpis aktualizujący należności	(3 196)	(2 984)
Należności z tytułu dostaw i usług, razem (netto)	119 389	81 078

Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane (brutto) z podziałem na należności niespłacone w okresie:

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
a) do 1 miesiąca	24 275	16 216
b) powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	5 893	1 415
c) powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	474	283
d) powyżej 6 miesięcy do 1 roku	623	378
e) powyżej 1 roku	2 548	2 812
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (brutto)	33 813	21 104
Odpis aktualizujący należności	(3 022)	(2 906)
Należności z tytułu dostaw i usług przeterminowane, razem (netto)	30 791	18 198

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w nocie 38. dodatkowych not objaśniających.

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają termin płatności od 1 do 3 miesięcy.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności, właściwym dla należności handlowych Grupy.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku należności z tytułu dostaw i usług w kwocie 3 196 tys. zł. (na dzień 31 grudnia 2013 roku: 2 984 tys. zł.) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem.

Odpis aktualizujący wartość należności został ujęty w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

Zmiany odpisu aktualizującego należności były następujące:

Odpisy aktualizujące należności	Zmiana stanu	
	2014	2013
Odpis aktualizujący na dzień 1 stycznia	2 984	1 667
Różnice kursowe	3	-
Utworzenie	684	1 642
Wykorzystanie	(244)	(30)
Rozwiązanie	(231)	(295)
Odpis aktualizujący na dzień 31 grudnia	3 196	2 984

Poniżej przedstawiono analizę wiekową należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku:

	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne			
			< 30 dni	30 – 90 dni	90 – 180 dni	> 180 dni
31 grudnia 2014	119 389	88 598	24 275	5 893	469	154
31 grudnia 2013	81 078	62 957	16 216	1 415	283	207

25. Należności z tytułu pochodnych instrumentów finansowych

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Wartość godziwa instrumentów pochodnych (zerokosztowe strategie opcyjne)	4 852	9 318
Wynik na opcji rozliczonej w 01.2015/2014	-	506
	4 852	9 824

26. Rozliczenia międzyokresowe czynne

	Stan na dzień	
Rozliczenia międzyokresowe czynne	31.12.2014	31.12.2013
Ubezpieczenia majątkowe i komunikacyjne	704	719
Targi	105	318
Prace badawcze i rozwojowe	1 210	570
Podróże służbowe	28	87
Pozostałe	887	159
Rozliczenia międzyokresowe czynne, razem	2 934	1 853

27. Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe

	Stan na dzień	
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	31.12.2014	31.12.2013
Udzielone pożyczki	41	657
Odsetki od udzielonych pożyczek	-	3
Pozostałe aktywa finansowe	-	71
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	41	731

Szczegóły pożyczek udzielonych podmiotom powiązanym przedstawione są w punkcie 38 dodatkowych not objaśniających.

28. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	31.12.2014	31.12.2013
Środki pieniężne w banku i w kasie	13 273	18 409
Inne środki pieniężne (lokaty overnight i lokaty poniżej 3 m-cy)	42 470	57 710
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, razem	55 743	76 119

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 55 743 tys. zł. (31 grudnia 2013 roku: 76 119 tys. zł.).

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Grupa nie posiada środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania (31 grudnia 2013: nie występowały).

29. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/rezerwowe**29.1. Kapitał podstawowy**

Kapitał akcyjny (akcje w sztukach)	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12. 2013
Akcje zwykłe serii A o wartości nominalnej 1 złoty każda	8 793 992	8 793 992
Akcje zwykłe serii B o wartości nominalnej 1 złoty każda	2 456 380	2 456 380
Akcje zwykłe serii C o wartości nominalnej 1 złoty każda	6 058 000	6 058 000
Akcje zwykłe serii D o wartości nominalnej 1 złoty każda	2 047 619	2 047 619
Akcje zwykłe serii E o wartości nominalnej 1 złoty każda	4 327 093	4 327 093
Akcje zwykłe serii F o wartości nominalnej 1 złoty każda	68 000	68 000
	23 751 084	23 751 084

W roku obrotowym kończącym się 31 grudnia 2014 roku nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym Jednostki Dominującej.

Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1 złoty i zostały w pełni opłacone lub pokryte wkładem rzeczowym.

Prawa akcjonariuszy

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do głosu oraz co do dywidendy i prawa zwrotu z kapitału.

Akcjonariusze o znaczącym udziale

Lista akcjonariuszy posiadających, co najmniej 5% ogólnej liczby akcji Spółki, na dzień 17 marca 2015 roku.

L.p.	Akcjonariusz	Liczba posiadanych akcji i głosów	% udział w kapitale zakładowym	% udział w ogólnej liczbie głosów
1.	MaForm SARL	7 763 889	32,69%	32,69%
2.	MetLife Otwarty Fundusz Emerytalny (MetLife OFE)	2 975 474	12,53%	12,53%
3.	Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK	1 324 480	5,58%	5,58%
4.	ING Otwarty Fundusz Emerytalny	1 200 000	5,05%	5,05%

29.2. Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

W ciągu roku obrotowego zakończonego 31 grudnia 2014 roku nie nastąpiły zdarzenia powodujące zmianę w kapitale ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej (31 grudnia 2013: nie wystąpiły).

29.3. Pozostałe kapitały**Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych**

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na początek okresu obrotowego	7 548	7 249
Kwota ujęta w kapitale własnym w okresie sprawozdawczym z tytułu transakcji zabezpieczających	(39)	3 777
Kwota przeniesiona do rachunku zysków i strat z tytułu:		
- nieefektywności zrealizowanych transakcji	(1 832)	(551)
- realizacji transakcji podlegających zabezpieczeniu	(2 595)	(2 857)
- zaprzestania rachunkowości zabezpieczeń	-	-
Odroczony podatek dochodowy	843	(70)
Skumulowany wynik osiągnięty na instrumentach finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne na koniec okresu obrotowego	3 925	7 548

Pozostałe kapitały rezerwowe i zapasowe

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2014 roku	1 250	145 553	146 803
Odpis z zysku na inwestycje i finansowanie działalności bieżącej Grupy	-	21 009	21 009
Na dzień 31 grudnia 2014 roku	1 250	166 562	167 812

	Kapitał zapasowy tworzony ustawowo	Pozostałe kapitały rezerwowe	Razem
Na dzień 1 stycznia 2013 roku	1 250	136 244	137 494
Odpis z zysku na inwestycje i finansowanie działalności bieżącej Grupy	-	9 309	9 309
Na dzień 31 grudnia 2013 roku	1 250	145 553	146 803

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych, Jednostka Dominująca jest obowiązana utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu spółki dominującej, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki dominującej. O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie; jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej i nie podlega ona podziałowi na inne cele.

Na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia Jednostki Dominującej kapitał rezerwowy może być przeznaczony w szczególności na podwyższenie kapitału zakładowego lub dywidendę dla akcjonariuszy

29.4. Zyski zatrzymane

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Zysk netto	75 168	57 856
Niepodzielony wynik finansowy	33 358	32 492
	108 526	90 348

Niepodzielony wynik finansowy pochodzi z wyceny majątku trwałego do wartości godziwych ustalonych na moment przejścia Spółki na MSSF pomniejszonego o podatek odroczonego.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy (31 grudnia 2013: nie wystąpiły)

29.5. Udziały mniejszości

	Zmiana stanu	
	2014	2013
Na dzień 1 stycznia	3 711	3 649
Wypłata dywidendy akcjonariuszom niekontrolującym	(1)	(2)
Udział w wyniku jednostek zależnych	(16)	64
Włączenie jednostki do konsolidacji	-	-
Na dzień 31 grudnia	3 694	3 711

29.6. Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji

MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” wymaga, by jednostki gospodarcze, które prowadziły działalność w warunkach hiperinflacji przeliczyły składniki kapitału własnego (z wyłączeniem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) stosując ogólny indeks cen począwszy od dat, w których kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób. Przyjmuje się, że w Polsce hiperinflacja występowała w latach 1989 – 1996.

Zdaniem Zarządu wątpliwości budzić może ujmowanie wspomnianej korekty jako niepokrytej straty z lat ubiegłych w sytuacji, gdy nie jest jasne, jakie skutki wywołuje korekta na gruncie KSH. W tej sytuacji zdaniem Zarządu ujęcie korekty hiperinflacyjnej

bezpośrednio w kapitałach Grupy prezentowanych w bilansie mogłoby być mylące dla czytelników tego sprawozdania, z tego powodu biorąc pod uwagę zapisy MSR 1. 17 odpowiednie kwoty i sposób przeliczenia zostały ujęte jedynie w poniższej tabeli (w tys. zł.). Uwzględniając poniżej przedstawioną informację sprawozdanie finansowe rzetelnie przedstawia sytuację majątkową i finansową oraz przepływy pieniężne Grupy i jest zgodne z MSSF.

Kapitał podstawowy w księgach na koniec 1996 roku	17 308
Kapitał podstawowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	25 758
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale podstawowym	(8 450)
Kapitał zapasowy w księgach na koniec 1996 roku	50 273
Kapitał zapasowy po uwzględnieniu wskaźników hiperinflacji	60 277
Efekt korekty hiperinflacyjnej na kapitale zapasowym	(10 004)

Łączny efekt korekty hiperinflacyjnej na zyskach zatrzymanych (18 454)

30. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Krótkoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2014	31.12.2013
mBank S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 2 400 tys. EUR - część krótkoterminowa	1 M EURIBOR	do 31.12.2018	2 220	-
mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 1 000 tys. EUR- część krótkoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania O/N WIBOR lub O/N EURIBOR lub O/N LIBOR	do 15.12.2015	4 461	-
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 000 tys. zł. - część krótkoterminowa	1 M WIBOR	do 30.06.2014	-	300
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 550 tys. EUR – część krótkoterminowa	1 M EURIBOR	do 31.03.2015	-	3 681
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tys. EUR – część krótkoterminowa	1 M EURIBOR	do 22.12.2018	3 141	-
HSBC Bank Polska S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tys. EUR – część krótkoterminowa	3 M EURIBOR	do 19.06.2015	-	5 278
Razem krótkoterminowe			9 822	9 259

Długoterminowe	Nominalna stopa procentowa %	Termin spłaty	31.12.2014	31.12.2013
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 550 tys. EUR – część długoterminowa	1M EURIBOR	do 31.03.2015	-	1 840
PKO BP S.A.– kredyt obrotowy w wysokości 45 000 tys. zł. - część długoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR	do 19.12.2016	34 098	24 883
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 40 000 tys. zł- część długoterminowa	w zależności od waluty wykorzystania 1M WIBOR lub 1M EURIBOR lub 1M LIBOR	do 31.10.2016	36 599	28 816

PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tys. EUR – część długoterminowa	1 M EURIBOR	do 22.12.2018	9 322	-
mBank S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 2 400 tys. EUR- część długoterminowa	1 M EURIBOR	do 31.12.2018	6 659	-
HSBC Bank Polska S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tys. EUR – część długoterminowa	3 M EURIBOR	do 19.06.2015	-	2 639
Razem długoterminowe			86 678	58 178

Zabezpieczenia kredytów na dzień	31 grudnia 2014 roku
PKO BP S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 3 500 tys. EUR.	1. zastaw rejestrowy na zakupionym mieniu ruchomym o wartości nie niższej niż 5 130 tys. EUR. 2. cesja praw z polisy ubezpieczeniowej. 3. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzony w deklarację wekslową.
mBank S.A. – kredyt inwestycyjny w wysokości 2 400 tys. EUR.	1. zastaw rejestrowy na zakupionych maszynach i urządzeniach.
PKO BP S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 45 000 tys. zł.	1. Zastaw rejestrowy na zapasach w fabryce w Hajnówce o wartości 25 779 tysięcy zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia. 2. Hipoteka kaucyjna łączna w kwocie 45 000 tys. zł. na nieruchomości położonej w Hajnówce i w Ostrowi Maz. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia. 3. Zastaw rejestrowy na liniach produkcyjnych o wartości 14 812 tys. zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia.
ING Bank Śląski S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 40 000 tys. zł.	1. Zastaw rejestrowy na mieniu ruchomym w fabryce w Suwałkach do najwyższej sumy 42 000 tys. zł. wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia. 2. Hipoteka kaucyjna łączna do kwoty 42 000 tys. zł. ustanowiona na prawie użytkowania wieczystego gruntu oraz prawie własności budynków w fabryce w Suwałkach wraz z cesją praw z umowy ubezpieczenia.
mBank S.A. – kredyt obrotowy w wysokości 1 000 tys. EUR.	1. Weksel in blanco wystawiony przez Kredytobiorcę zaopatrzony w deklarację wekslową.

Przy nominalnej stopie procentowej należy uwzględnić dodatkowo marżę banku, która zawiera się w granicach: 0,80% - 1,00% dla kredytów udzielonych w EUR i USD.

W dniu 24 czerwca 2014 roku Grupa zawarła z mBank S.A. umowę o kredyt inwestycyjny w kwocie 2 400 tys. EUR na sfinansowanie zakupu maszyn i urządzeń produkcyjnych. Spłata kredytu następować będzie w 16 ratach kwartalnych w terminie do 31 grudnia 2018 roku.

W dniu 12 listopada 2014 roku Grupa podpisała aneks z ING Bank Śląski S.A. do umowy kredytowej zmieniający wysokość kredytu w rachunku bieżącym z 35 000 tysięcy zł. na 40 000 tysięcy zł oraz wydłużający termin spłaty do 31.10.2016 roku.

W dniu 15 grudnia 2014 roku Grupa zawarła z mBank S.A. aneks do umowy o kredyt wielowalutowy w rachunku bieżącym z dnia 20.12.2013 roku wydłużając okres wykorzystania kredytu do 15.12.2015 roku.

Podział kredytów ze względu na rodzaj waluty (w przeliczeniu na zł, w tysiącach zł)

Waluta	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
PLN	-	300
EUR	85 271	66 521
USD	11 229	616
	96 500	67 437

31. Rezerwy oraz rozliczenia międzyokresowe**31.1. Zmiany stanu rezerw**

Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia została opisana w nocie 17.2.

31.2. Rozliczenia międzyokresowe

Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12. 2013
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacja do zakupionych środków trwałych	61	86
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	31.12.2014	31.12. 2013
Rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu:		
Prowizje	1 786	1 294
Bonusy dla odbiorców	12 023	8 451
Premie	5 169	1 500
Urlopy	2 561	2 403
Koszty badania bilansu	56	159
Usługi obce	4 121	2 995
Pozostałe koszty	61	111
Rezerwy krótkoterminowe:		
Krótkoterminowa rezerwa na świadczenia po okresie zatrudnienia	167	58
Naprawy gwarancyjne	1 571	973
Pozostałe rezerwy	281	-
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu:		
Dotacja do zakupionych środków trwałych	24	24
	27 820	17 968

Grupa tworzy rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych oraz zwroty produktów sprzedanych w ciągu ostatniego roku w oparciu o poziom napraw gwarancyjnych oraz zwrotów odnotowanych w latach ubiegłych. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne i zwroty oparte zostały na bieżących poziomach sprzedaży i aktualnych dostępnych informacjach na temat zwrotów i 1 -rocznym okresie gwarancji i rękojmi na wszystkie sprzedane produkty.

Grupa na dzień bilansowy zakończony 31 grudnia 2014 roku utworzyła rezerwę na premię dla Zarządu w wysokości 5 169 tys. zł.

Kwota 12 023 tys. zł. jest rezerwą utworzoną przez Grupę na przyszłe bonusy, które są należne z tytułu zrealizowanej w roku 2014 sprzedaży do klientów przede wszystkim z rynku niemieckiego i austriackiego. Wypłata bonusów zostanie zrealizowana poprzez ich potrącenie od zapłat, które nastąpią po dniu bilansowym.

Na kwotę 4 121 tys. z. składają się przede wszystkim koszty marketingowe i utylizacyjne.

32. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (krótkoterminowe)

	Stan na dzień	
	31.12.2014	31.12. 2013
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	43 526	37 441
Wobec jednostek powiązanych	705	590
Wobec jednostek pozostałych	42 821	36 851
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych	4 557	5 338
Podatek VAT	8	5
Podatek dochodowy od osób fizycznych	938	1 157
Ubezpieczenia społeczne	3 397	3 420
Pozostałe	214	756
Pozostałe zobowiązania		
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	10 070	8 954
Zobowiązania inwestycyjne	1 315	1 667
Inne zobowiązania	1 363	1 320
	60 831	54 720
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	12 669	10 963
Zobowiązania razem	73 497	65 683

Zasady i warunki płatności powyższych zobowiązań finansowych

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi przedstawione są w punkcie 38 dodatkowych not objaśniających. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach od 7 do 45 dni. Pozostałe zobowiązania nie są oprocentowane i rozliczane są z 1 miesięcznym terminem płatności.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatków od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane w okresach wymagalności w ciągu całego roku obrotowego.

33. Zobowiązania warunkowe

W dniu 27 marca 2013 roku Spółka Dominująca udzieliła czterech poręczeń kredytów zaciągniętych przez FURNIREX Sp. z o.o. z siedzibą w Hajnówce na sfinansowanie inwestycji technologicznej w łącznej wysokości 18 299 tys. zł.

FURNIREX Sp. z o.o. złożyła Spółce Dominującej ofertę, zgodnie z którą zainwestowała środki otrzymane z kredytów technologicznych w nowoczesne inwestycje, które zostały zlokalizowane w wynajętej od Forte S.A. powierzchni produkcyjnej w Hajnówce. FURNIREX Sp. z o.o. z wykorzystaniem nowoczesnych technologii wykonuje usługi przerobu powierzonego materiału na rzecz Grupy FORTE i innych producentów mebli.

Poręczenia udzielone zostały na rzecz BRE Banku S.A. (aktualnie mBank S.A.) z okresem ważności do 30 czerwca 2018 roku. Saldo kredytów na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 4 553 tys. zł (31 grudnia 2013: 6 310 tys. zł).

34. Sprawy sądowe

Nie występują postępowania sądowe, których łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

35. Instrumenty finansowe**35.1. Wartość bilansowa**

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2014 roku									
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Aktywa finansowe	-	-	3	-	-	-	-	-	3
Aktywa finansowe obrotowe:	-	-	-	175 330	-	-	4 852	-	180 182
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	119 546	-	-	-	-	119 546
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	4 852	-	4 852
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	55 743	-	-	-	-	55 743
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	41	-	-	-	-	41
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	-	-	(86 678)	-	(2 597)	(89 275)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	-	-	(86 678)	-	-	(86 678)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(2 597)	(2 597)
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	-	(55 381)	-	(1 219)	(56 600)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	-	(45 559)	-	-	(45 559)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	-	-	(9 822)	-	-	(9 822)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(1 219)	(1 219)
	-	-	3	175 330	-	(142 059)	4 852	(3 816)	34 310

Klasyfikacja instrumentów finansowych wg MSR 39 na dzień 31 grudnia 2013 roku									
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Aktywa finansowe trwałe:	-	-	3	403	-	-	-	-	406
Aktywa finansowe	-	-	3	403	-	-	-	-	406
Aktywa finansowe obrotowe:	-	-	-	158 171	-	-	9 824	-	167 995
Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	81 321	-	-	-	-	81 321
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	9 824	-	9 824
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	76 119	-	-	-	-	76 119
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	-	731	-	-	-	-	731
Zobowiązania finansowe długoterminowe:	-	-	-	-	-	(58 178)	-	(2 115)	(60 293)
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	-	-	-	-	-	(58 178)	-	-	(58 178)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(2 115)	(2 115)
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	-	-	-	-	-	(49 688)	-	(756)	(50 444)
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	-	-	-	(40 429)	-	-	(40 429)
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	-	-	-	-	-	(9 259)	-	-	(9 259)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu	-	-	-	-	-	-	-	(756)	(756)
	-	-	3	158 574	-	(107 866)	9 824	(2 871)	57 664

35.2. Wartość godziwa

	Na dzień 31 grudnia 2014		Na dzień 31 grudnia 2013	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Aktywa finansowe trwałe	3	3	406	406
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	4 852	4 852	9 824	9 824
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	55 743	55 743	76 119	76 119
Pozostałe obrotowe aktywa finansowe	41	41	731	731
Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	(86 678)	(86 678)	(58 178)	(58 178)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu długoterminowe	(2 597)	(2 597)	(2 115)	(2 115)
Pozostałe zobowiązania finansowe długoterminowe	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-
Bieżąca część kredytów bankowych i pożyczek	(9 822)	(9 822)	(9 259)	(9 259)
Zobowiązania finansowe z tytułu leasingu krótkoterminowe	(1 219)	(1 219)	(756)	(756)

Grupa nie porównuje wartości bilansowych i wartości godziwych tych klas instrumentów finansowych, które mają charakter należności lub zobowiązań krótkoterminowych.

Akcje i udziały zaliczane do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, dotyczą podmiotów nienotowanych, dla których brak jest możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości

35.3. Hierarchia wartości godziwej

Poniższa nota prezentuje ujawnienia dotyczące wyłącznie instrumentów finansowych wycenianych w bilansie wg wartości godziwej.

	Na dzień 31 grudnia 2014		Na dzień 31 grudnia 2013	
	Poziom 2	Poziom 3	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa finansowe trwałe	-	3	-	3
Należności z tytułu instrumentów pochodnych	4 852	-	9 824	-
Zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-	-	-	-
	4 852	3	9 824	3

Metody ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych.**Poziom I**

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2014 roku Grupa nie posiadała instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej kwalifikowanych do poziomu I (na dzień 31 grudnia 2013: nie występowały).

Poziom II

Do poziomu II Grupa kwalifikuje należności lub zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych. Zmiany wartości godziwej instrumentów spełniających kryteria rachunkowości zabezpieczeń zalicza się, w części efektywnej do kapitałów własnych Grupy, a w części nieefektywnej do rachunku zysków i strat. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych, które nie spełniają kryteriów rachunkowości zabezpieczeń są odnoszone bezpośrednio w wynik finansowy roku obrotowego.

Wartość godziwa instrumentów pochodnych ustalana jest przy zastosowaniu modeli wyceny instrumentów finansowych przy zastosowaniu ogólnie dostępnych kursów walutowych (kurs EUR- 4,2623) i stóp procentowych (1M -12 M WIBID, 1M-12M EURIBOR). Wskaźniki zmienności kursów walut pozyskiwane są z serwisu Reuters i kształtują się następująco:

EUR/PLN PUT - płaszczyzna zmienności na koniec grudnia 2014				EUR/PLN CALL - płaszczyzna zmienności na koniec grudnia 2014			
Tenor	Maturity	ATM Bid	ATM Ask	Tenor	Maturity	ATM Bid	ATM Ask
DD	2015-01-02	5,25%	7,40%	DD	2015-01-02	5,25%	7,40%
3 Days	2015-01-05	5,25%	7,40%	3 Days	2015-01-05	5,25%	7,40%
1 Week	2015-01-07	5,25%	7,40%	1 Week	2015-01-07	5,25%	7,40%
2 Weeks	2015-01-14	5,67%	7,51%	2 Weeks	2015-01-14	5,67%	7,51%
3 Weeks	2015-01-21	6,10%	7,63%	3 Weeks	2015-01-21	6,10%	7,63%
1 Month	2015-02-02	6,83%	7,83%	1 Month	2015-02-02	6,83%	7,83%
2 Months	2015-03-02	6,78%	7,78%	2 Months	2015-03-02	6,78%	7,78%
3 Months	2015-03-31	6,85%	7,85%	3 Months	2015-03-31	6,85%	7,85%
4 Months	2015-04-30	6,89%	7,89%	4 Months	2015-04-30	6,89%	7,89%
5 Months	2015-06-01	6,94%	7,94%	5 Months	2015-06-01	6,94%	7,94%
6 Months	2015-06-30	6,98%	7,98%	6 Months	2015-06-30	6,98%	7,98%
7 Months	2015-07-31	7,01%	8,01%	7 Months	2015-07-31	7,01%	8,01%
8 Months	2015-08-31	7,05%	8,05%	8 Months	2015-08-31	7,05%	8,05%
9 Months	2015-09-30	7,09%	8,09%	9 Months	2015-09-30	7,09%	8,09%
10 Months	2015-11-02	7,13%	8,13%	10 Months	2015-11-02	7,13%	8,13%
11 Months	2015-11-30	7,16%	8,16%	11 Months	2015-11-30	7,16%	8,16%
1 Year	2015-12-31	7,20%	8,20%	1 Year	2015-12-31	7,20%	8,20%
1Y 6M	2016-06-30	7,47%	8,33%	1Y 6M	2016-06-30	7,47%	8,33%
2 Years	2017-01-02	7,56%	8,56%	2 Years	2017-01-02	7,56%	8,56%
3 Years	2018-01-02	7,80%	9,10%	3 Years	2018-01-02	7,80%	9,10%

Do wyceny opcji europejskich Spółka stosuje model Garmana – Kohlhagena.

Kursy po jakich są zawierane opcje walutowe zaprezentowano w nocie nr 36.2 Rachunkowość zabezpieczeń.

Poziom III

Do poziomu III zakwalifikowane są udziały posiadane w spółkach nienotowanych, dla których nie jest możliwe wiarygodne ustalenie ich wartości godziwej. Dla spółek tych nie istnieją aktywne rynki ani nie odnotowano porównywalnych transakcji na tego typu walorach. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej udziały te wyceniane są według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

	Na dzień	
	31.12.2014	31.12.2013
Stan na początek okresu	3	3
Odpisy aktualizujące	-	-
Sprzedaż	-	-
Stan na koniec okresu	3	3

W okresie sprawozdawczym nie miało miejsca przekwalifikowanie, ani przesunięcie instrumentów finansowych między poszczególnymi poziomami (w okresie porównawczym: nie występowało).

35.4. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat dotyczących instrumentów finansowych ujęte w rachunku zysków i strat.

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31 grudnia 2014 roku								
	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa/Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	-	-	1 650	(842)	-	(89)	719
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	2 703	(3 938)	-	-	(1 235)
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	(274)	-	-	-	(274)
Dywidendy	-	-	26	-	-	-	-	26
Zyski/(straty) ze zbycia/realizacji instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	-	-	2 595	-	2 595
Zyski/(straty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	1 832	-	1 832
Ogółem zysk/(strata) netto	-	-	26	4 079	(4 780)	4 427	(89)	3 663

Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat (w tym przychody i koszty odsetkowe) na dzień 31 grudnia 2013 roku

	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa/Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane według amortyzowanego kosztu	Instrumenty zabezpieczające	Zobowiązania finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Ogółem
Przychody/(koszty) z tytułu odsetek	-	-	-	1 172	(1 012)	-	(89)	71
Zyski/(straty) z tytułu różnic kursowych	-	-	-	473	(381)	-	-	92
(Utworzenie)/rozwiązanie odpisów aktualizujących	-	-	-	(1 285)	-	-	-	(1285)
Dywidendy	-	-	25	-	-	-	-	25
Zyski/(straty) ze zbycia/realizacji instrumentów finansowych	-	-	-	-	-	-	-	-
Korekta sprzedaży z tytułu transakcji zabezpieczających	-	-	-	-	-	2 857	-	2 857
Zyski/(straty) z tytułu wyceny i realizacji instrumentów pochodnych	-	-	-	-	-	552	-	552
Ogółem zysk/(strata) netto	-	-	25	360	(1 393)	3 409	(89)	2 312

36. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Poza instrumentami pochodnymi, do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa, należą kredyty bankowe, obligacje, środki pieniężne, bony skarbowe i lokaty krótkoterminowe. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności. Grupa zawiera również transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim *zerokosztowe strategie opcyjne*. Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy. Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie i przez cały okres objęty badaniem jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Grupy obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka – zasady te zostały w skrócie omówione poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące wszystkich posiadanych przez nią instrumentów finansowych. Zasady rachunkowości Grupy dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w notce 9.19.

36.1. Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim długoterminowych zobowiązań finansowych, które są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych (WIBOR, EURIBOR, LIBOR) powiększonych o marżę. W celu analizy wrażliwości na zmiany stopy procentowej długoterminowych zobowiązań finansowych Grupy tj. kredytów oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, założono spadek ich oprocentowania w skali roku – dla EURIBOR o 0,10 pkt. % oraz wzrost oprocentowania w skali roku dla WIBOR o 0,25 pkt. % oraz wzrost oprocentowania w skali roku dla LIBOR o 0,80 pkt.% (2013: WIBOR- wzrost o 0,50 pkt %; EURIBOR spadek o 0,10 pkt %, LIBOR- wzrost o 0,05 pkt.%)

Grupa nie posiada instrumentów zabezpieczających przed ryzykiem stóp procentowych.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników w związku z zobowiązaniami o zmiennej stopie procentowej. Nie przedstawiono wpływu na kapitał własny Grupy.

	Zwiększenie o punkty procentowe	Wpływ na wynik finansowy brutto
Rok zakończony dnia 31.12.2014		
PLN	-0,25%	(3)
EUR	-0,10%	(80)
USD	0,80%	54
Rok zakończony dnia 31.12.2013		
PLN	0,50%	(135)
EUR	-0,10%	33
USD	0,05%	(1)

Wartość bilansowa instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe

31 grudnia 2014 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	9 822	70 697	15 981	-	96 500
Leasing finansowy	1 219	1 201	1 396	-	3 816

31 grudnia 2013 - Oprocentowanie zmienne

	<1rok	1–2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	9 259	4 479	53 699	-	67 437
Leasing finansowy	756	1 367	748	-	2 871

Efektywna stopa procentowa dla kredytów zaciągniętych przez Grupę wynosiła na dzień 31 grudnia 2014 roku 0,9109 % (2013: 1,3871 %).

Oprocentowanie instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu jest aktualizowane w okresach poniżej jednego roku. Odsetki od instrumentów finansowych o stałym oprocentowaniu są stałe przez cały okres do upływu terminu zapadalności/wymagalności tych instrumentów. Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

36.2. Ryzyko walutowe

Grupa narażona jest na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji sprzedaży. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę operacyjną sprzedaży lub zakupów w walutach innych niż jej waluta wyceny. Około 79% zawartych przez Grupę transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych niż waluta sprawozdawcza jednostki operacyjnej dokonującej sprzedaży.

Grupa stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto w związku ze zmianą wartości godziwej aktywów i zobowiązań pieniężnych na racjonalnie możliwe wahania kursu EUR, GBP i USD (łącznie) przy założeniu niezmienności innych czynników.

Do analizy przyjęto założenia zmiany kursów walut w oparciu o publikowane prognozy rynkowe: dla danych na dzień 31 grudnia 2014 roku przyjęto wzrost wszystkich wymienionych kursów o 5% (2013: wzrost o 5%) oraz spadek o 5% w ciągu roku (2013: spadek o 5%).

	Procentowa zmiana kursów	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na kapitał własny
31 grudnia 2014			
Należności handlowe	5%	5 476	-
Pożyczki udzielone	5%	-	-
Środki pieniężne	5%	254	-
Instrumenty zabezpieczające	5%	-	(18 898)
Zobowiązania handlowe	5%	(680)	-
Kredyty bankowe	5%	(4 825)	-
Leasing finansowy	5%	(104)	-
Razem wpływ wzrostu kursu		121	(18 898)
Należności handlowe	-5%	(5 476)	-
Pożyczki udzielone	-5%	-	-
Środki pieniężne	-5%	(254)	-
Instrumenty zabezpieczające	-5%	-	23 384
Zobowiązania handlowe	-5%	680	-
Kredyty bankowe	-5%	4 825	-
Leasing finansowy	-5%	104	-
Razem wpływ spadku kursu		(121)	23 384

	Procentowa zmiana kursów	Wpływ na wynik finansowy brutto	Wpływ na kapitał własny
31 grudnia 2013			
Należności handlowe	5%	3 618	-
Pożyczki udzielone	5%	34	-
Środki pieniężne	5%	776	-
Instrumenty zabezpieczające	5%	-	(9 615)
Zobowiązania handlowe	5%	(1 001)	-
Kredyty bankowe	5%	(3 453)	-
Leasing finansowy	5%	(136)	-
Razem wpływ wzrostu kursu		(162)	(9 615)
Należności handlowe	-5%	(3 618)	-
Pożyczki udzielone	-5%	(34)	-
Środki pieniężne	-5%	(776)	-

Instrumenty zabezpieczające	-5%	-	13 444
Zobowiązania handlowe	-5%	1 001	-
Kredyty bankowe	-5%	3 453	-
Leasing finansowy	-5%	136	-
Razem wpływ spadku kursu		162	13 444

Zabezpieczenie przed ryzykiem walutowym

Podstawową metodą zarządzania ryzykiem walutowym są strategie zabezpieczające wykorzystujące instrumenty pochodne. Grupa stosuje do zabezpieczenia przyszłych transakcji walutowych symetryczne strategie opcyjne.

Wpływ instrumentów pochodnych na sprawozdanie z sytuacji finansowej

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość godziwa otwartych pozycji w instrumentach pochodnych wyniosła 4 852 tys. zł. i w całości została ujęta jako należność z tytułu pochodnych instrumentów finansowych

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik finansowy i inne całkowite dochody

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31 grudnia 2014 roku wynik na instrumentach pochodnych ukształtował się na poziomie 4 427 tysięcy zł. i dotyczył wygasających strategii opcyjnych objętych rachunkowością zabezpieczeń (stan na 31 grudnia 2013: 3 409 tys. zł.).

Wpływ instrumentów pochodnych na wynik okresu

	01.01.- 31.12.2014	01.01.- 31.12.2013
Wpływy na przychody ze sprzedaży	2 595	2 857
Wpływy na pozostałe przychody/koszty operacyjne, z tego:	1 832	552
- z tytułu realizacji instrumentów pochodnych w okresie	1 884	500
- z tytułu wyceny instrumentów pochodnych w okresie	(52)	52
Wpływy z instrumentów pochodnych na wynik okresu, łącznie:	4 427	3 409

Rachunkowość zabezpieczeń

Opis ważniejszych zasad stosowanych odnośnie rachunkowości zabezpieczeń przedstawiony został w nocie 8.20. Zgodnie z nimi zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających zalicza się, w części efektywnej do kapitałów własnych Jednostki Dominującej, a w części nieefektywnej do rachunku zysków i strat. W momencie realizacji zabezpieczanego przychodu ze sprzedaży zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowane są w bieżącym wyniku finansowym.

Nie rzadziej niż na dzień rozpoczęcia zabezpieczenia oraz na koniec każdego miesiąca dokonuje się oceny efektywności prospektywnej porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów.

Na koniec każdego miesiąca dokonuje się pomiaru efektywności zabezpieczania - efektywność retrospektywna- porównując skumulowaną zmianę wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego do skumulowanej zmiany wartości przyszłych przepływów pieniężnych oszacowaną na podstawie danych dotyczących rynku walutowego z dnia wyceny.

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych przedstawiono w punkcie 29.3 dodatkowych not objaśniających.

Wartość godziwa kontraktów walutowych

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość godziwa kontraktów walutowych spełniających kryterium zaliczenia ich do rachunkowości zabezpieczeń wyniosła 4 852 tysięcy zł. i jako wartość efektywna w całości została ujęta w kapitale rezerwowym z aktualizacji wyceny oraz w należnościach z tytułu pochodnych instrumentów finansowych.

Poniższa tabela zawiera zbiorcze dane dotyczące wartości godziwych i terminy rozliczeń, a także zbiorcze informacje dotyczące kwoty (wielkości) będącej podstawą przyszłych płatności oraz ceny realizacji efektywnych kontraktów terminowych. Terminy rozliczeń są zbieżne z terminami, w których kwoty odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny z tytułu tych transakcji zostaną odniesione do rachunku zysków i strat.

Poniższa tabela zawiera zbiorcze dane dotyczące wartości godziwych i terminy rozliczeń, a także zbiorcze informacje dotyczące kwoty (wielkości) będącej podstawą przyszłych płatności oraz ceny realizacji efektywnych kontraktów terminowych. Terminy rozliczeń są zbieżne z terminami, w których kwoty odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny z tytułu tych transakcji zostaną odniesione do rachunku zysków i strat.

Waluta	Kwota w walucie	Typ transakcji	Data zawarcia	Data realizacji	Kurs terminowy	Nazwa Banku	Wartość godziwa
EUR	9 000	Opcja Put	03.2014	07.2015-12.2015	4,2600	ING Bank Śląski S.A.	742
EUR	9 000	Opcja Call	03.2014	07.2015-12.2015	4,7305	ING Bank Śląski S.A.	(151)
EUR	6 000	Opcja Put	06.2014	05.2016-06.2016	4,2000	ING Bank Śląski S.A.	506
EUR	6 000	Opcja Call	06.2014	05.2016-06.2016	4,6135	ING Bank Śląski S.A.	(451)
EUR	3 000	Opcja Put	08.2014	07.2016	4,2500	ING Bank Śląski S.A.	321
EUR	3 000	Opcja Call	08.2014	07.2016	4,6412	ING Bank Śląski S.A.	(233)
EUR	7 500	Opcja Put	12.2014	01.2016-11.2016	4,3000	ING Bank Śląski S.A.	935
EUR	7 500	Opcja Call	12.2014	01.2016-11.2016	4,5000	ING Bank Śląski S.A.	(860)
Razem							809
EUR	8 000	Opcja Put	06.2013	05.2015-06.2015	4,3000-4,3500	mBank S.A.	755
EUR	8 000	Opcja Call	06.2013	05.2015-06.2015	4,7530-4,8610	mBank S.A.	(10)
EUR	4 000	Opcja Put	08.2013	07.2015	4,2600	mBank S.A.	277
EUR	4 000	Opcja Call	08.2013	07.2015	4,8000	mBank S.A.	(14)
EUR	14 500	Opcja Put	01.2014	10.2015-12.2015	4,2200-4,2710	mBank S.A.	1 163
EUR	14 500	Opcja Call	01.2014	10.2015-12.2015	4,5870-4,5900	mBank S.A.	(604)
EUR	7 000	Opcja Put	08.2014	05.2016-07.2016	4,2300	mBank S.A.	678
EUR	7 000	Opcja Call	08.2014	05.2016-07.2016	4,6000	mBank S.A.	(581)
EUR	6 000	Opcja Put	10.2014	08.2016-09.2016	4,2200-4,2500	mBank S.A.	628
EUR	6 000	Opcja Call	10.2014	08.2016-09.2016	4,5440	mBank S.A.	(698)
EUR	15 000	Opcja Put	11.2014	10.2016-12.2016	4,2300	mBank S.A.	1 620
EUR	15 000	Opcja Call	11.2014	10.2016-12.2016	4,6100	mBank S.A.	(1 712)
EUR	10 500	Opcja Put	12.2014	01.2017-03.2017	4,3000	mBank S.A.	1 476
EUR	10 500	Opcja Call	12.2014	01.2017-03.2017	4,6030-4,6770	mBank S.A.	(1 236)
Razem							1 742

EUR	8 000	Opcja Put	03.2013	01.2015-02.2015	4,2000	PKO BP S.A.	83
EUR	8 000	Opcja Call	03.2013	01.2015-02.2015	4,7580	PKO BP S.A.	-
EUR	8 000	Opcja Put	05.2013	03.2015-04.2015	4,1800-4,2000	PKO BP S.A.	192
EUR	8 000	Opcja Call	05.2013	03.2015-04.2015	4,6760-4,7000	PKO BP S.A.	(5)
EUR	10 000	Opcja Put	11.2013	08.2015-09.2015	4,2500	PKO BP S.A.	718
EUR	10 000	Opcja Call	11.2013	08.2015-09.2015	4,6300	PKO BP S.A.	(210)
EUR	6 000	Opcja Put	03.2014	01.2016-03.2016	4,3000	PKO BP S.A.	681
EUR	6 000	Opcja Call	03.2014	01.2016-03.2016	4,7465	PKO BP S.A.	(179)
EUR	26 000	Opcja Put	04.2014	01.2015-06.2015, 01.2016-04.2016	4,2100-4,2500	PKO BP S.A.	1 886
EUR	26 000	Opcja Call	04.2014	01.2015-06.2015, 01.2016-04.2016	4,4520-4,6850	PKO BP S.A.	(879)
EUR	3 000	Opcja Put	08.2014	08.2016	4,2500	PKO BP S.A.	328
EUR	3 000	Opcja Call	08.2014	08.2016	4,6550	PKO BP S.A.	(252)
EUR	9 000	Opcja Put	10.2014	09.2016	4,2300	PKO BP S.A.	953
EUR	9 000	Opcja Call	10.2014	09.2016	4,5800	PKO BP S.A.	(1 015)
Razem							2 301

Ryzyka związane z terminowymi kontraktami walutowymi to ryzyka stopy procentowej, kursu walutowego oraz niewypłacalności drugiej strony transakcji. Ryzyko kredytowe jest jednak ograniczone, gdyż drugą stroną transakcji są banki o wysokim standingu finansowym.

36.3. Ryzyko kredytowe

W Grupie funkcjonuje procedura przyznawania kontrahentowi limitu kredytu kupieckiego i określenie formy jego zabezpieczenia. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji.

Większa część należności handlowych jest ubezpieczona, bądź zabezpieczona gwarancjami bankowymi z tytułu tzw. centralnego regulowania płatności. Dodatkowo należności kontrahentów są regularnie monitorowane przez służby handlowe i finansowe. W przypadku wystąpienia należności przeterminowanych zgodnie z obowiązującymi procedurami następuje wstrzymanie sprzedaży i uruchamiana jest windykacja należności.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

36.4. Ryzyko związane z płynnością

Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe oraz umowy leasingu finansowego.

Tabela poniżej przedstawia zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 wg daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

31 grudnia 2014	<1rok	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	9 822	70 697	15 981	-	96 500
Leasing finansowy	1 219	1 201	1 396	-	3 816

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	60 831	-	-	-	60 831
--	--------	---	---	---	--------

	71 872	71 898	17 377	-	161 147
--	---------------	---------------	---------------	----------	----------------

31 grudnia 2013	<1rok	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat	Razem
Kredyty bankowe	9 259	4 479	53 699	-	67 437
Leasing finansowy	756	1 367	748	-	2 871
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	54 720	-	-	-	54 720
	64 735	5 846	54 444	-	125 028

37. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W okresie obrotowym zakończonym 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten mieścił się w przedziale 20% - 40%.

	31.12.2014	31.12.2013
Oprocentowane kredyty i pożyczki	96 500	67 437
Leasing finansowy	3 816	2 871
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania, rezerwy i rozliczenia międzyokresowe	117 130	99 939
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	(55 743)	(76 119)
Zadłużenie netto	161 703	94 128
Zamienne akcje uprzywilejowane	-	-
Kapitał podstawowy	23 751	23 751
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	111 646	111 646
Pozostałe kapitały rezerwowe	167 812	146 903
Kapitał z aktualizacji wyceny	3 925	7 548
Program motywacyjny	1 290	420
Zyski zatrzymane	108 526	90 348
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	640	380
Kapitał udziałowców niekontrolujących	3 964	3 711
Kapitał razem	421 284	384 607
Kapitał i zadłużenie netto	582 987	478 735
Wskaźnik dźwigni	27,74%	24,40%

38. Informacje o podmiotach powiązanych

Następująca tabela przedstawia łączne kwoty transakcji zawartych z podmiotami powiązanymi:

Transakcje dotyczą sprzedaży produktów, towarów i usług oraz zakupów usług.

Podmiot powiązany		Sprzedaż podmiotom powiązanym	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Forte Baldai UAB	31.12.2014	-	252	-	21
	31.12.2013	-	253	49	-
Forte SK S.r.o.	31.12.2014	7	1 907	1	126
	31.12.2013	168	1 947	-	138
Forte Furniture Ltd.	31.12.2014	-	502	-	44
	31.12.2013	-	475	-	40
Forte Iberia S.l.u	31.12.2014	24	755	-	1
	31.12.2013	6	757	-	62
Forte Mobilier S.a.r.l.	31.12.2014	-	486	-	-
	31.12.2013	-	338	1	41
Forte Mobila S.r.l.	31.12.2014	7	491	25	-
	31.12.2013	345	465	138	-
TM Handel Sp. z o.o.	31.12.2014	10 887	1 382	2 788	513
	31.12.2013	26 499	4 415	3 729	309
Razem	31.12.2014	10 925	5 775	2 814	705
	31.12.2013	27 018	8 650	3 917	590

Saldo udzielonych pożyczek na dzień 31.12.2014 roku prezentuje poniższa tabela:

Podmiot powiązany	Wysokość pożyczki	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2014	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2014
Jednostki zależne:					
Forte SK S. r. o.	1 260	PLN	grudzień 2015	41	-
Razem:				41	-
W tym:					
Część krótkoterminowa:					
Forte SK S. r. o.				41	-
Razem:				41	-

Powyższa pożyczka została udzielona na warunkach rynkowych (oprocentowanie zmienne oparte o WIBOR plus marża).

Pożyczki udzielone spółkom Forte Mobilier S.a.r.l. i Forte Baldai UAB zostały spłacone całkowicie w październiku 2014 roku.

Saldo udzielonych pożyczek jednostkom zależnym niekonsolidowanym na dzień 31.12.2013 roku:

Podmiot powiązany	Wysokość pożyczki	Waluta pożyczki	Termin spłaty	Saldo pożyczki na dzień 31.12.2013	Wartość odsetek należnych na dzień 31.12.2013
Jednostki zależne:					
Forte SK S. r. o.	1 260	PLN	grudzień 2015	383	2
Forte Mobila S. r. l.	330	EUR	wrzesień 2014	283	-
Forte Mobilier S.a.r.l.	80	EUR	czerwiec 2017	290	1
Forte Baldai UAB	25	EUR	grudzień 2018	104	-
Razem:				1 060	3

38.1. Jednostka Dominująca całej Grupy

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Fabryk Mebli FORTE jest spółka Fabryki Mebli FORTE S.A.

38.2. Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę:

Informacja o podmiotach posiadających powyżej 5% udziałów w kapitale Jednostki Dominującej została przedstawiona w nocie 30.

38.3. Wspólne przedsięwzięcie, w którym Jednostka Dominująca jest wspólnikiem

Jednostka Dominująca Grupy nie prowadzi wspólnych przedsięwzięć.

38.4. Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje z podmiotami powiązanymi są przeprowadzane na warunkach stosowanych przez Grupę w relacjach z podmiotami niepowiązanymi.

38.5. Transakcje z udziałem Zarządu, kluczowego kierownictwa lub członków ich najbliższych rodzin.

Program motywacyjny dla Członków Zarządu Jednostki Dominującej i emisja warrantów subskrypcyjnych serii D, E i F z wyłączeniem prawa poboru warrantów subskrypcyjnych serii D, E i F

W dniu 10 czerwca 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie FABRYK MEBLI „FORTE” S.A., zatwierdziło wprowadzenie programu motywacyjnego dla Członków Zarządu Spółki („Program Motywacyjny”).

Celem Programu Motywacyjnego jest dążenie do rozwoju Grupy Kapitałowej Spółki i jej jednostek zależnych („Grupa Kapitałowa”) poprzez stworzenie mechanizmów motywacyjnych dla osób odpowiedzialnych za zarządzanie, odnoszących się do wyników finansowych Grupy Kapitałowej i wzrostu wartości akcji Spółki.

Program ten ma charakter programu rozliczanego poprzez emisję instrumentów kapitałowych w zamian za świadczone usługi – łącznie 356 220 imiennych Warrantów subskrypcyjnych Spółki w trzech seriach po cenie emisyjnej równej średniej arytmetycznej kursu akcji Spółki notowanych na GPW, obliczonej na podstawie notowań tych akcji w okresie od dnia 28 kwietnia 2014 roku do dnia 10 czerwca 2014 roku.

Cena emisyjna akcji Spółki serii H została ustalona uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 27 października 2014 roku na kwotę 46,19. Każdy Warrant uprawnia do objęcia jednej akcji serii H za cenę emisyjną.

Zakres przyjętego programu motywacyjnego prezentuje poniższa tabela, zgodna z zatwierdzonym Regulaminem Programu Motywacyjnego.

	Seria D	Seria E	Seria F
Liczba Warrantów subskrypcyjnych	118 740	118 740	118 740
Okres nabywania uprawnień	10.06.2014 - 31.12.2014	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Warunki uprawniające do nabycia Warrantów	1/niezgłoszenie przez biegłego rewidenta istotnych zastrzeżeń do skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2014;	1/ niezgłoszenie przez biegłego rewidenta istotnych zastrzeżeń do skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2015;	1/ niezgłoszenie przez biegłego rewidenta istotnych zastrzeżeń do skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2016;

2/ wzrost o co najmniej 10% zysku netto na jedną akcję Spółki na dzień 31 grudnia 2014 w stosunku do stanu na koniec 2013 roku;	2/ wzrost o co najmniej 10% zysku netto na jedną akcję Spółki na dzień 31 grudnia 2015 w stosunku do stanu na koniec 2014 roku;	2/ wzrost o co najmniej 10% zysku netto na jedną akcję Spółki na dzień 31 grudnia 2016 w stosunku do stanu na koniec 2015 roku;
3/ wzrost o co najmniej 10% średniego kursu akcji Spółki na GPW., obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2014 roku, w stosunku do średniego kursu akcji Spółki na GPW obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2013 roku;	3/ wzrost o co najmniej 10% średniego kursu akcji Spółki na GPW., obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2015 roku, w stosunku do średniego kursu akcji Spółki na GPW obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2014 roku;	3/ wzrost o co najmniej 10% średniego kursu akcji Spółki na GPW., obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2016 roku, w stosunku do średniego kursu akcji Spółki na GPW obliczonego na podstawie wszystkich notowań tych akcji w grudniu 2015 roku;
3/ pełnienie funkcji Członka Zarządu Spółki, przez co najmniej sześć miesięcy w danym okresie i pozostawanie nimi na koniec danego okresu oraz uzyskanie absolutionum z pełnienia funkcji Członka Zarządu Spółki w danym okresie.		

Wzrost zysku netto na jedną akcję Spółki, stanowiący warunek zaoferowania Warrantów przypadających za dany okres, ustalany jest na podstawie skonsolidowanego rocznego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, zbadanego przez biegłego rewidenta i zatwierdzonego uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki.

Wykonanie praw z Warrantów może nastąpić nie wcześniej, niż po upływie roku od formalnej decyzji o ich objęciu i nie później, niż do dnia 30 listopada 2018 roku.

Serie programu motywacyjnego traktuje się jako odrębne programy w rozumieniu MSSF 2.

Wartość godziwa programu motywacyjnego

Wartość godziwą programu dla serii D określono na kwotę 870 tys. zł. W sprawozdaniu sporządzonym na dzień 31 grudnia 2014 roku rozpoznano kwotę 870 tys. zł.- we wroście kapitału własnego w pozycji program motywacyjny oraz w kosztach świadczeń pracowniczych.

Liczba i średnie ważone ceny wykonania warrantów są następujące:

	Seria	Liczba Warrantów	śr. ważona cena wykonania
Występujące na 01.01.2014, w tym:			
	C	150 000	11,52
	D	118 740	46,19
	E	118 740	46,19
	F	118 740	46,19
Zmiana w ciągu okresu sprawozdawczego, w tym:			
Przyznane w 2014	C	150 000	11,52
Występujące na 31.12.2014, w tym:			
Możliwe do wykonania na 31.12.2014	D	118 740	46,19
	E	118 740	46,19
	F	118 740	46,19

38.6. Wynagrodzenie wyższej kadry kierowniczej Grupy

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki (Jednostki Dominującej) oraz Zarządom/Członkom Rad Nadzorczych jednostek powiązanych Grupy przedstawiało się następująco:

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Grupy

Okres 12 miesięcy zakończony		
	31.12.2014	31.12.2013
Wynagrodzenie Zarządu Jednostki Dominującej, w tym:	11 106	7 433
w przedsiębiorstwie Emitenta	10 489	6 800
Maciej Formanowicz	3 229	1 471
Gert Coopmann	2 935	2 484
Klaus Dieter Dahlem	1 666	1 646
Maria Florczuk	520	-
Mariusz Gazda	813	-
Rafał Prendke	712	-
Robert Rogowski	614	1 199
z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek zależnych	617	633
Maciej Formanowicz	403	557
Gert Coopmann	214	76
Klaus Dieter Dahlem	-	-
Robert Rogowski	-	-
Rada Nadzorcza:	216	216
Zbigniew Sebastian	48	48
Władysław Frasyniuk	42	42
Stanisław Krauz	42	42
Marek Rocki	19	42
Tomasz Domagalski	42	42
Stefan Golonka	23	-

Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej

Rok zakończony		
	31.12.2014	31.12.2013
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	5 167	4 493
Nagrody jubileuszowe	-	-
Świadczenia po okresie zatrudnienia	-	-
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	-
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	-	-
Łączna kwota wynagrodzenia wypłaconego głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej)	5 167	4 493

38.7. Udziały wyższej kadry kierowniczej w programie akcji pracowniczych

W okresie sprawozdawczym programy akcji pracowniczych nie występowały.

39. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Grupie w okresie styczeń – grudzień 2014 kształtowało się następująco:

	2014	2013
Zarząd Jednostki Dominującej	5	4
Zarządy jednostek powiązanych	6	5
Administracja	186	120
Dział sprzedaży	470	231
Pion produkcji	1 857	1 462
Pozostali	130	341
Razem	2 654	2 163

40. Zdarzenia następujące po bilansowym zakończeniu okresu sprawozdawczego

W dniu 5 stycznia 2015 r. Zarząd Spółki powziął następującą wiadomość od MetLife PTE S.A. z siedzibą w Warszawie:

„W związku z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U.05.184.1539 z późn. zmianami) MetLife PTE S.A. informuje, iż zarządzany przez nie MetLife Otwarty Fundusz Emerytalny (zwany dalej „OFE”) zmniejszył swój dotychczas posiadany udział o co najmniej 2% głosów w spółce Fabryki Mebli Forte S.A.

Zmniejszenie zaangażowania nastąpiło w wyniku sprzedaży akcji spółki w dniu 22 grudnia 2014 r. Bezpośrednio przed zmianą OFE posiadał 3 022 474 akcji zwykłych na okaziciela co stanowiło 12,73% kapitału zakładowego Spółki i uprawniało do 3 022 474 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowiło 12,73% ogółu głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Aktualnie OFE posiada 2 975 474 akcji zwykłych na okaziciela co stanowi 12,53% kapitału zakładowego Spółki i uprawnia do 2 975 474 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 12,53% ogółu głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

Inwestycja stanowi lokatę o charakterze portfelowym. W perspektywie 12 miesięcy Fundusz dopuszcza możliwość zwiększania ilości posiadanych akcji w zależności od kształtowania się sytuacji rynkowej i funkcjonowania Spółki. Celem nabycia akcji Spółki jest lokowanie aktywów w ramach działalności inwestycyjnej Funduszu z zamiarem osiągnięcia maksymalnego stopnia bezpieczeństwa i rentowności lokat. Fundusz nie wyklucza także zbycia akcji w przypadku odpowiedniego wzrostu wartości, bądź zmian w kształtowaniu się sytuacji rynkowej lub funkcjonowania spółki.”

W dniu 12 stycznia 2015 r. Spółka otrzymała zawiadomienie Sądu Rejonowego w Suwałkach, VI Wydział Ksiąg Wieczystych o wpisaniu w dniu 7 stycznia 2015 r. na rzecz ING Bank Śląski S.A., hipoteki umownej łącznej kaucyjnej do kwoty 48.000.000 zł na prawach użytkowania wieczystego zabudowanych nieruchomości Spółki oraz zlokalizowanych na tych nieruchomościach budynkach i urządzeniach, stanowiących odrębny od gruntu przedmiot własności, położonych w Suwałkach przy ul. Północnej 30, dla których Sąd Rejonowy w Suwałkach prowadzi księgi wieczyste o numerach SU1S/00026632/0, SU1S/00026630/6.

Wartość ewidencyjna aktywów w księgach rachunkowych Spółki, na których ustanowiono hipotekę wynosi 15.504.014,27 zł. Pomiędzy Spółką, a osobami zarządzającymi oraz nadzorującymi w Spółce, a ING Bankiem Śląskim S.A. nie istnieją żadne powiązania.

W dniu 2 lutego 2015 roku Spółka otrzymała oświadczenie o złożeniu przez Pana Rafała Prendke rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Zarządu Emitenta z dniem 4 lutego 2015 roku. Powodem rezygnacji są sprawy osobiste.

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Anna Wilczyńska

.....

Podpisy wszystkich Członków Zarządu:

**Prezes Zarządu
Maciej Formanowicz**

.....

**Członek Zarządu
Gert Coopmann**

.....

**Członek Zarządu
Klaus Dieter Dahlem**

.....

**Członek Zarządu
Maria Florczuk**

.....

**Członek Zarządu
Mariusz Gazda**

.....

Ostrów Mazowiecka, dnia 17 marca 2015 roku